Ne İtalya, ne de İngiltere ihtilâfı vahimleştirmek fikrinde değilmiş

AKŞAM

Times, Finlere yardım edilmesi için çok heyecanlı bir makale neşretti

Sene 22 — No. 7676 — Fiati her yerde 5 kuruş | ÇARŞAMBA 6 Mart 1940 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Alman kömürü yüklü iki vapur tevkif edildi

İngiltere, bu husustaki kararın tatbikine devam edileceğini bildiriyor

İngiliz limanlarına gidecek kömür yüklü vapurlara yapılacak taarruzlarda daha şiddetli davranmaları için Alman tayyarelerine emir verilmiş

Londra 5 — Avam kamarasının bugünkü toplantısında İktisadî harp Nazırı B. Morrisson, Roterdamdan hareket eden Alman kömürü yüklü iki İtalyan vapurnun bugün tevkif edildiğini bildirmiştir. Bu hamule tamamen müsadere edilecektir. Bazı İtalyan vapurlarında bulunan Alman kömürleri de müsadere edilecektir.

Bu sabah Roterdamdan Alman kömürü yüklü birkaç İtalyan vapuru daha hareket etmiştir. Bu vapurların 1 marttan evvel kömür yükledikleri söyleniyor. İngiltere, 1 marttan evvel yola çıkan vapurlar müstesna, Alman kömürü yüklü vapurları tevkif edeceğini bildirdiğinden bu mülâhaza, vapurlardaki kömürün müsaderesine mani olamıyacaktır.

Londra 5 (A.A.) — Avam kamarasında, İtalyaya Alman kömürü sevki hakkında sorulan bir suale cevap veren Cross, bugün iki vapurun tevkif edilmiş olduğunu söylemiştir.

Roma 5 (A.A.) — Alman kömürü yüklü iki İtalyan vapurunun muayene edildiğine ve diğer ikisinin bir İngiliz limanına götürüldüğüne dair olan haber, akşam gazeteleri tarafından büyük başlıklarla neşredilmişse de bu haber hiçbir aksülâmel uyandırmamıştır.

Beş İtalyan vapuru kontrol limanında

Londra 5 (A.A.) — Deal açıklarında Dowm harp kaçağı kontrol limanına bugün beş İtalyan vapuru gelmiştir.

Bu sabah, Alman kömürü yüklü dört İtalyan vapuru daha Roterdamdan hareket etmiştir. Bu gemilerin isimleri İntegritos, Semien, Sanlingi ve İschia'dır. Roterdam limanında Alman kömürü yüklü 6 İtalyan vapuru daha vardır.

Alman tayyarelerine verilen emir

Amsterdam 5 (A.A.) — Umumiyetle iyi haber alan Alman mahfillerine göre, Alman tayyarelerine, İngilterenin şark sahili boyunca, kömür taşı-

(Devamı 8 inci sahifede)

Vergilere yapılacak zam nisbetleri bu hafta içinde kararlaşacak

Hazırlanan formüller katî şeklini alarak Vekiller Heyetine verilecek

Kazanç vergisine zam yalnız serbes meslek erbabına münhasırdır. Memur ve müstahdemin maaşlarından kesilen yüzde 2 hava kuvvetlerine yardım vergisi bir misli arttırılacak, ayrıca vergi kesilmiyecektir

Sivil dairelerden bazılarının ücretli memur kadrolarında tenkihat yapılacak

Ankara 6 (Telefonla) — Maliye Vekâletinde alâkadar daireler, bütçede muvazeneyi temin için kazanç, muamele, istihlâk, alkollü içkiler vergilerine ve diğer bazı vergilere yapılacak zamların nisbetleri hakkında muhtelif formüller hazırlamıştır. Bu formüller bugün Ankaraya gelmesi beklenen Maliye Vekili tarafından tedkik edildikten sonra katileşecek ve bu hafta içinde Vekiller heyetine tevdi edilecektir.

Öğrendiğime göre zam yapılacak vergiler arasında hava kuvvetlerine yardım vergisi bulunmaktadır. Maaş farkı gözetilmeden bütün memurlardan yüzde iki nisbetinde kesilmekte olan bu verginin nisbeti bir misli arttırılacak ve memur, müstahdemin maaşlarından ayrıca bir vergi kesilmiyecektir. Kazanç vergisine yapılacak zamlar yalnız serbes meslek erbabına aittir.

Eski tekaüd kanununa göre tekaüd edilmiş olanlarla bunların eytam ve eramilinin maaşlarına yapılacak zamlar için, düyunu umumiye faslına konulan 50 milyon lira fazla tahsisattan bir buçuk milyon lira ayrılmıştır. Yapılan tahkikata göre bununla yüzde 25 nisbetinde zam yapmak kabil olabilecektir.

Yeni bütçede 40 milyon lira tahmin edilen açığı kapatmak için sivil daireler bütçelerinden yapılmasına lüzum görülen yüzde on tasarrufu temin etmek üzere bu dairelerden bazılarının ücretli memurlar kadrolarından bazı tenkihat yapmak lâzım gelmektedir. Yeni daireler bütçelerini ona göre hazırlıyorlar.

Times, Finlere yardım edilmesini istiyor

İngiliz gazetesi çok heyecanlı bir makale neşretti

Londra 5 (A.A.) — (Reuter): Times gazetesi neşrettiği fevkalâde heyecanlı bir makalede ezcümle şöyle demektedir:

«Sovyet - Fin harbinin manasını anlamamak cinnettir. Finlândiya kendi hürriyetinden daha ziyade İngiliz topraklarını müdafaa etmektedir. Finlândiya zulme karşı yaptığı müdafaa ile bizzat bizim davamızı kurtarmağa çalışmaktadır. Finler Sovyetleri zayıflatmakta ve Almanyaya giderek bize karşı kullanılacak olan muazzam miktarda petrolü kendi taraflarına çevirmektedirler. Kendilerine minnettarlığımızı bildirerek mükâfatını vermek için bu tek sebep bile kâfidir.

Fakat boş münakaşalarla kaybedecek vaktimiz yoktur. Eski harplerin tarihini okuyalım: Kuvvetleri dağıtmak korkusunun ne büyük imkânlar kaybettirmiş olduğunu, tali derecede tehlikeleri göze almanın hiç ehemmiyeti olmadığını hayretle görürüz.

Menfaatimizin, maddî ve manevî menfaatimizin nerede olduğu aşikârdır.

Bütün İngilterede umumî hissiyat Finlândiyanın düşmesine müsaade edilmemesini istemektedir.

Vekiller Heyetinin dünkü İçtimaı

Ankara 5 (A.A.) — Heyeti Vekile bugün saat 10,30 da Başvekil Refik Saydamın riyaseti altında toplanmış ve saat 14 e kadar ruznameye dahil muhtelif mesaili müzakere eylemiştir.

Sahte Paris Soir!

Almanlar tarafından propağanda maksadile hazırlanmış

Brüksel 5 (A.A.) — «Le Soir» gazetesinin bildirdiğine göre Brüksel müddeiumumîliği fransızca «Paris - Soir» gazetesinin sahte bir nüshasını toplattırmıştır.

Aslına tamamile benzer bir şekilde basılmış olan bu gazetenin hakikatte komünist mahfillerinde dağıtılmak üzere hazırlanmış bir Alman propaganda organı olduğu anlaşılmıştır.

Almanlar Hollanda vapurlarını batırıyorlar

Almanların bu hareketi, kömür yüklü vapurların İngilizler tarafından tevkifine bir mukabelebilmisil imiş

Londra 5 — Almanlar bu hafta içinde altı Hollanda vapuru batırmışlardır. İngiltere ile Hollanda arasındaki ticarî münasebetleri sekteye uğratmak karanına matuf olan Almanların bu hareketi, Hollanda matbuatında nefret uyandırmıştır.

Paris 5 — Pazar günü, dokuz Hollanda vapuru, Alman tayyarelerinin bombardımanlarına maruz kalmıştır. Bildirildiğine göre, Almanların bu hareketi, İngilterenin İtalyaya gidecek kömür yüklü vapurları müsaderesine bir mukabelebilmisildir. Almanlar bu suretle İngiliz - Hollanda ticaretini sekteye uğratmak istiyorlar.

Welles bu akşam Parise hareket ediyor

Hafta sonunda Londraya vasıl olacak ve bir çok görüşmelerde bulunacak

Berne 5 (A.A.) — B. Summer Welles bugün apartımanından çıkmamış ve hiçbir şahsın ziyaretini kabul etmemiştir. Yalnız dün akşam, Birleşik Amerikanın Berne elçisi Harrison kendisini ziyaret etmiştir.

B. Welles, yarın akşam (bu akşam) Lozandan, bir Fransız hususî vagonile hareket edecek, vagonun Semplon ekspresine bağlanmasına intizaren gecenin bir kısmını vagonda geçirecektir. İsviçre matbuatı seyahatin muhtelif safhalarını dikkatle takip etmekle beraber, buna fazla ümid bağlamamaktadır.

Londra 5 — B. Welles hafta sonunda Londraya gelecektir. O zamana kadar Amerika sefirinin de Londraya dönmesi muhtemeldir. Amerika Hariciye müsteşarı resmî ziyaretlerden başka bazı hususî ziyaretler de yapacaktır. Chamberlain'in hususî kâtibi görüşmeler hakkında bir program hazırlamaktadır.

Roma 5 (A.A.) — Birleşik Amerikadan avdet eden Amerikanın Londra elçisi B. Kennedy Romaya uğramış ve Amerikanın Roma elçisi B. Phillips ile görüşmüştür.

B. Kennedy, B. Summer Welles'in yakında İngiliz ricaline vaki olacak ziyareti esnasında kendisile görüşmek üzere o tarihte Londrada bulunacaktır.

Amerika mahafili ne diyor?

Vaşington 5 (A.A.) — B. Welles'in seyahatindeki mâna ancak Vaşington'a döndükten sonra anlaşılacaktır. Filhakika herşey B. Roosevelt'in B. Welles tarafından getirilecek malûmattan istifadesi tarzına bağlı bulunmaktadır.

B. Roosevelt, B. Welles'in avdetinden sonra Avrupa harbini durdurmak imkânları hakkında söz söyliyebilecek ve siyasî muhasımlarına karşı vaziyeti kuvvetlenebilecektir.

Bir facia

Japonyada bir tren nehre yuvarlandı 130 ölü ve yaralı var

Tokyo 5 (A.A.) — Cenubî Japonyada kâin Yamagata eyaletinde bir şimendifer kazası olmuştur. Dağlardan yuvarlanan bir çığın hasara uğrattığı bir köprüden bir yolcu treni 25 metre yükseklikten bir nehre yuvarlanmıştır. Kaza hakkında henüz tafsilât alınamamış ise de zannedildiğine göre trende bulunan 130 yolcu ölmüş veya ağır surette yaralanmıştır.

Dikkatler:

5 Frank 30 kuruş mudur?

Üzerinde 5 frank yazılı bir mecmuamsı fransızca kitap. Hakikatte 15 kuruş etmesi lâzım. Halbuki 30 kuruşa satılıyor.

Sebebi de kitapçıların takasla mal almaları imiş. Türkler ve fransızlar için ayni derecede faydalı olan bu kitap satışında takas harici bir şekil bulunamaz mı?

İsviçrenin tedbirleri

Terhis edilen 60 bin asker tekrar çağırıldı

Londra 5 — İsviçre hükûmeti kış münasebetile terhis ettiği 60 bin askeri vaktinden evvel silâh altına çağırmıştır. Bu askerler yarın kıtalarına müracaat edeceklerdir. İsviçrenin tedbirine sebep Almanların İsviçre hududu civarında asker tahşid ettiklerine dair alınan haberlerdir.

— Dolmabahçe ile Taksim arasındaki açık hava tiyatrosunu Prost mu istemiş?...

— Hayır, galiba gazeteler!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Yakalanan Italyan vapurları kontrol limanına götürüldü

Alman kömürlerinin müsaderesi ile iktifa edilecek ihtilâfın vahim neticeler doğurması beklenmiyor

Paris 6 — Ambargo hilâfına olarak Roterdam limanından Alman kömürü yükliyerek hareket eden ve İngiliz kontrol gemileri tarafından çevrilen İtalyan vapurlarından üçü, İngilteredeki kontrol limanına götürülmüşlerdir. İngiliz harp gemileri, bu İtalyan vapurlarına demirleme yerine kadar refakat etmişlerdir. Yoldan çevrilen kömür yüklü diğer İtalyan vapurlarının da bugün kontrol limanına getirilmeleri bekleniyor. İtalyan vapurlarında bulunan Alman kömürlerinin henüz boşaltılmasına başlanmamıştır. Kömürlerin müsaderesine Londradaki harp kaçağı komisyonu karar verecektir.

Maamafih bu kömürler yarından evvel boşaltılacaktır. İngiltere, yalnız Alman kömürlerini müsadere etmekle iktifa edecek, İtalyan vapurlarına karşı hiç bir tedbir almıyacaktır.

Paris 6 — Hollandada çıkan Majbon gazetesine göre kömür yüzünden İngiltere ile İtalya arasındaki çıkan ihtilâf, vahim neticeler doğurmıyacaktır. Müzakere, sakin ve mutedil bir hava içinde cereyan ediyor. İki taraf da siyasî ve iktisadî münasebetlerini tehlikeye düşürmek istemiyor.

B. Roosevelt Berline yeni bir Amerika sefiri göndermiyecek

Vaşington 6 — Reisicümhur B. Roosevelt gazetecilere beyanatında, Berline yeni bir sefir tayin etmek niyetinde bulunmadığını, Almanyanın elyevm Berlinde mezunen bulunan sefirini Vaşingtona göndereceğinden haberi olmadığını döylemiştir. B. Rooseveltin bu beyanatı, Sumner Wellesin Berlini ziyaretinin Almanya ile Amerika arasında siyasî bir yakınlaşma teminine matuf olduğunu tekzip etmekte ve şu iki noktayı tebarüz ettirmektedir: 1 — B. Wellesin seyahati, istihbar mahiyetindedir, 2 — Amerikanın Almanyaya karşı vaziyeti değişmemiştir.

Rumen - Macar münasebetleri düzeliyor

Budapeşte 6 — Yarı resmî Peşter Loyd gazetesi, Rumen - Macar münasebetlerine dair yazdığı bir makalede diyor ki:

«Biz şu fikirdeyiz ki, iki memleket arasında münaziünfih bulunan meselelerin dostça halledilmesi, bütün Avrupanın menfaatlerine yarıyacaktır. Bu iş, muvaffakıyete müncer olacaktır.»

Nevyorkta fırtına

Zarar ve ziyan birkaç milyonu buluyor

Nevyork 5 (A.A.) — Tufanı andıran bir yağmurla beraber çıkan soğuk bir kasırga Nevyork ve civarında dün büyük tahribat yapmış ve milyonlarca ağaç devrilmiştir. Ağaç dallarında kalın bir buz tabakası hasıl olmuştur. Ağaçların devrilmesi bilhassa elektrik tellerinde maddî hasar husule getirmiştir. Hasarat birkaç milyon dolar olarak tahmin edilmektedir.

Birçok şehirler elektrik ve telefondan mahrum kalmıştır. Don ve yolların üstüne düşen ağaçlar otomobillerin gidip gelmesine mani olmaktadır. Trenlerde mühim gecikmeler kaydedilmektedir.

Şimdiye kadar kimsenin öldüğü haber verilmemiş ise de seyrüsefer kazaları dolayısile birçok kimseler yaralanmıştır.

İngilterede 29 bin askere 3 aylık mezuniyet verildi

Londra 5 (A.A.) — Askerî fabrikalarda çalışan amele miktarını artırmak üzere askerî makamat 29,000 askere üç aylık muvakkat bir mezuniyet vermiştir.

İngiltere 300 milyon liralık harp istikrazı tahvilleri çıkardı

Londra 5 — Sir John Simon, Avam kamarasında, 300 milyon sterlinlik bir harp istikraz tahvilleri çıkarıldığını bildirmiştir.

Bu istikraz tahvilleri 10, 19 sene vâdeli olup yüzde üç faizlidir.

Tuna buzları çözülmeğe başladı

Budapeşte 5 (A.A.) — Tuna buzları bugün Budapeştede saat 16 da çözülmeğe başlamıştır.

Bir İngiliz ve bir Fransız maliye eksperi Amerikada

Vaşington 5 (A.A.) — İngiliz - Fransız iktisad eksperleri Rist ve Ashton Gwatkin, Vaşingtona gelmişlerdir.

Romanyada haricî ticaret rejimi

Hükûmet yeni bir kararname neşretti

Bükreş 5 (A.A.) — Rumen haricî ticaret rejimini tadil eden kraliyet kararnamesi bugün neşredilmiştir. Kararnamenin başlıca gayesi memleketin sınaî faaliyetini millî menfaatlere ve inkişaf eden Avrupa vaziyetinin tahmil ettiği zaruretlere göre idare etmektir. Kararname bilhassa spekülâsyona maruz kalan ve Romanya için bir gün mübrem bir ihtiyaç sırasına geçecek olan bazı iptidaî maddelerin kullanılması işinin bir nizama bağlanmasını istihdaf eylemektedir. Ticarî mübadelelerde kabili tedavül dövizlerin büyük bir kısmının resmî rayicine nazaran malın kıymetine göre, takriben yüzde 90 nisbetinde prim ile beraber bir rayic tesbiti şu faydaları temin edecektir:

1 — Rumen ithalâtçıları daha az para verecekler ve dolayısile hayat pahalılığına meydan verilmemiş olacaktır.

2 — İthalâtçıların temettüünde daha büyük bir intizam temin edilmiş olacaktır.

3 — Ticaret mübadeleleri daha büyük bir süratle yapılmış olacaktır.

Atlantikte tahtelbahir!

Bir İngiliz vapuru imdad istemiş

Nevyork 5 (A.A.) — «Macky - Radio» nun bildirdiğine göre «El Ciervo» ismindeki İngiliz vapurundan Atlantik denizinde bir Alman tahtelbahiri tarafından takip edildiğine dair bir mesaj alınmıştır.

Londrada bir kışladan malzeme çalındı

Londra 5 (A.A.) — Londradaki kensington kışlasında esrarengiz bir şekilde mühim miktarda malzeme çalınmıştır. Hükûmet makamları tahkikat yapmaktadır.

Sofya elçimiz geldi

Sofya elçimiz B. Şevki Berker dün sabahki Semplon ekspresile şehrimize gelmiştir.

Söz derleme dergisi

Beş harfle başlıyan kelimeleri muhtevi birinci cild basıldı

Ankara 5 (A.A.) — Türk Dil Kurumu Genel sekreterliğinden bildirilmiştir:

1 — 1933 tenberi bütün Türkiyede yapılmış olan söz derleme seferberliğinin verimi olarak Kurumumuz merkezine gelmiş olan ve yurdumuzda kullanıldığı halde şimdiye kadar lûgat kitaplarına ve yazı diline girmemiş kelimeleri gösterir fişler üzerinde işlenerek vücude getirilen «Söz derleme dergisi» nin birinci cildi bastırılmıştır.

Bu birinci cildde (A, B, C, Ç ve D) harflerile başlıyan kelimeler toplanmıştır. Söz derleme dergisinin ikinci ve ondan sonraki cildleri de ayrıca bastırılacaktır.

2 — Kurumun çıkarmakta olduğu «Türk dili» adlı bültenin ikinci serisine başlanmış ve serinin 1 inci ve 2 nci sayıları bir arada olarak çıkarılmıştır. Belletenin bu ikinci serisinde daha çok bilim yazıları bulundurmağa çalışılmış, Türk tarihî gramerine hazırlık olarak yeni ve orijinal araştırmalar, dillerin sınıflanması üzerine türlü sistemleri bu sayılarda yer almıştır. On dördüncü asır yazılarından örnekler ile bu örneklerde görülen sözlerin karşılaşmalı bir sözlüğü de bültene katılmıştır.

Reisicümhur, yeni Bulgar elçisini kabul etti

Ankara 5 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü, bugün öğleden sonra saat 16 da, itimadnamesini takdim edecek olan yeni Bulgar elçisi ekselâns Kirofu mutad merasimle Çankayada kabul buyurmuşlardır.

Mülâkat esnasında Hariciye umumî kâtibi Numan Menemencioğlu hazır bulunmuştur.

Maliye Vekili gitti

Bir müddettenberi şehrimizde malî tedkikatta bulunmakta olan Maliye Vekili B. Fuad Ağralı dün geceki ekspresle Ankaraya avdet etmiştir.

Zelzele ianesi yekûnu

Ankara 5 — Pazartesi akşamına kadar Kızılay umumî merkezine yatırılanlarla Şark vilâyetleri zelzele ianesi umumî yekûnu 4,380,572 lira 27 kuruşa baliğ olmuştur.

İzmir fuarı

Dün ticaret odasında bir toplantı yapıldı

Dün 15,30 da İstanbul Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdarın riyaseti altında Ticaret odası salonlarında bir toplantı yapılmıştır. Toplantıya şehrimizde bulunan İzmir Belediye Reisi B. Behçet Uz, İstanbul Belediyesi İktisad işleri müdürü B. Saffet, Mıntaka İktisad müdürü B. Halûk, Mıntaka Ticaret müdürü B. Avni, Millî sanayi birliği reisi Dr. Halil Sezer, Nemlizade Mitat ve kalabalık bir sanayici kütlesi hazır bulunmuştur. Toplantıyı İstanbul Valisi açmış, sözü B. Behçet Uz'a vermiştir. İzmir Belediye Reisi İzmir fuarının ehemmiyetini anlatmış; dünyanın harp galeleri içinde bulunduğu bir devirde zihinlere gelmesi melhuz itirazlara temas ile İtalya, Almanya ve diğer memleketlerin sergi işlerine verdiği ehemmiyetin azalmadığını bildirmiştir.

Bundan sonra, Dördüncü Vakıf hanının üst katındaki Millî sanayi birliğine gidilerek Sanayi birliği idare heyeti âzasının iştirakile bir toplantı yapılmıştır.

Münir Nureddinin konseri

Güzide sanatkâr salonu dolduran dinleyiciler tarafından dakikalarca alkışlandı

Tanınmış artist Münir Nureddin dün gece Saray sinemasında gayet güzel bir konser vermiş, kıymetli sanatkârın okuduğu birçok klâsik parçalar ve halk türküleri bütün dinleyiciler tarafından dakikalarca alkışlanmıştır.

Dün geceki konserde de salon, diğer konserlerinde olduğu gibi güzide dinleyicilerle dolu idi. Biletlerini vaktile tedarik edemeyenlerin esefle döndükleri görülüyordu.

Ecnebi dil bilen memurların baremi

Ankara 6 — Yabancı dil bilen memurların memuriyetlerinden bir derece daha yükseğe ne suretle alınacaklarına dair olan talimatname Vekiller Heyeti tarafından tasdik edilerek meriyete girmiştir. Dil bilen memurlar her sene mayıs ve sonteşrin aylarında Ankarada dil, tarih ve coğrafya fakültelerile İstanbul üniversitesinde imtihana tabi tutulacaklardır.

Garp cephesinde vaziyet

Paris 5 (A.A.) — 5 mart tarihli akşam tebliği: Bugün, umumiyetle sakin geçmiştir.

Nakliyat vergisine zam

Yapılacak zam yüzünden yolcu biletleri ve eşya nakil tarifeleri 0/o 5 nisbetinde artacak

Ankara 6 (Telefonla) — Zam yapılacak vergiler arasında nakliyat vergisi de bulunmaktadır. Öğrendiğime göre bu vergiye yapılacak zam ile yolcu biletleri ve eşya nakil tarifeleri yüzde beş nisbetinde arttırılacaktır.

Viborg dayanıyor

İskandinav memleketlerinden Finlândiya için 200,000 gönüllü kaydedildi

Paris 6 — Helsinkiden gelen haberlere göre Viborg şehri hâlâ Sovyet taarruzlarına dayanıyor, Sovyetlerin Viborg koyunun garp sahiline ayak atmak için yaptıkları bütün taarruzlar, kendilerine ağır zayiat verdirilerek püskürtülmüştür. Maamfih vaziyet ciddiyetini muhafaza ediyor. Kareli cephesinde Vibogdan Vuoksiye kadar Sovyetlerin yaptıkları bütün taarruzlar püskürtülmüştür.

Londra 5 — Helsinkiden gelen haberlere göre Finler yeni müdafaa hattında muhkem surette yerleşmişlerdir. Maamafih Viborg elân Finlerin elindedir. Ve buradaki Fin askerleri ile müdafaa hattı arasında rabıta vardır. Sovyetler Viborgu muhasara edebilmek için Botni görfezinde buzlar üzerinden ilerlemeğe teşebbüs etmişlerdir. Fin topçuları ateş açarak buzları kırmışlar ve Sovyet askerlerine mühim zayiat verdirmişlerdir. Bir bölük Sovyet askeri silâh ve ağırlığiyle kaybolmuştur.

Petsamo cephesinde Finler bazı muvaffakiyetler elde etmişler, Sovyet askeri 3 kilometre geri çekilmiştir. Bu cephede İsveçli gönüllüler dört misli faik Sovyet kuvvetlerile göğüs göğüse çarpışmışlar ve Sovyetlere mühim zayiat verdirmişlerdir.

Fin tebliği

Helsinki 5 (A.A.) — Finlândiya tebliği: Düşman dün bütün gün, Viipuri körfezi adalarına ve bu körfezin şimali garbîsindeki yarımadaya mütemadî taarruzlar yapmış ise de, bir çok noktalarda püskürtülmüştür. Diğer noktalarda muharebeler devam etmektedir.

Viipuri körfezi ile Vuoksi nehri arasında da bütün gün müsademeler devam etmiştir. Finlândiyalılar mevzilerine sahip bulunmaktadır.

Taipale nehri üzerinde düşman, topçu yıpratma ateşile iktifa etmektedir.

Kuhmo mıntakasında muharebeler devam etmektedir. Finlândiyalılar Sovyetlerin mukabil taarruzlarını püskürtmüşler ve müteaddid mukavemet noktalarını işgal emişlerdir.

Dün, bu mıntakada, düşman zayiatı 500 neferi tecavüz etmiştir. Diğer bölgelerde işara değer birşey yoktur.

Denizde, Finlândiya körfezinde, düşmanın birçok taarruzları püskürtülmüştür. Finlândiya tayyareleri Finlândiya gölünün buzlarına giren Sovyet kollarını mitralyöz ve bomba ateşine tutmuştur.

Sovyet tayyarelerinin faaliyeti Kareli berzahında ve Ladoga gölü mıntakasında birkaç uçuşa inhisar etmiştir.

Sihhati tebeyyün eden bazı malûmata göre düşman üç tayyare zayi etmiştir.

Skandinavyalı gönüllüler

Kopenhag 5 (A.A.) — Finlândiya için gönüllü kaydına bütün Skandinavyada faaliyetle devam edilmektedir. Şimdiye kadar 150,000 İsveçli, 50,000 Norveçli ve 4,000 Danimarkalı gönüllü kaydedilmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 5 (A.A.) — Sovyet erkânı harbiyesinin 4 mart tarihli tebliği: Kareli barzahında Sovyet kıtaları Trongsund şehri ve kalesiyle beraber Uuransaari adalarını, Viipuri körfezinde Tejkarinnsaari adasını ve bu körfezin garp sahilinde Hejnlahti, Vilakoji ve Muhonahti'nin dış mahallelerini işgal etmişlerdir.

Trongsund kalesinde uzun menzilli üç batarya ile birçok mitralyöz, tüfek, obüs ve mermi iğtinam edilmiştir.

Amerikalı gönüllüler

Paris 5 — Amerikadan Finlândiyaya 3000 gönüllü geliyor. Gelecek ay daha 1000 gönüllü hareket edecektir. Journal gazetesi İsveçin yardımından takdirle bahsetmektedir. Bu gazete diyor ki: «İsveç Fransız parasile bir milyar frank teberrü etmiş, 6 milyon nufusu olduğu halde 20 bin gönüllü göndermiştir. Fransaya nisbet edilirse bizim 130 bin gönüllü göndermemiz lâzımdır.

İsveç - Norveç

Norveç gazeteleri iki memleketin müdafaa bakımından iştirakini tebarüz ettiriyorlar

Stokholm 5 (A.A.) — Birkaç gündenberi Norveç gazeteleri, İsveçle Norveç arasında müdafaaları bakımından mevcud iştiraki tebarüz ettirmektedirler.

Svenka Debladet gazetesi, bu ciheti kaydederken, iki memleket mukadderatının biribirinden ayrılmaz bir hale geldiğini yazmakta ve İskandinavya askerî ittihadının, hâdiselerin icabatı neticesinde birer realite haline gelip gelmediği sualini sormaktadır.

Şimalî Arabistanda müsademeler

Şam 5 (A.A.) — Şimalî Arabistanda Neveitten bildiriliyor: Diabai Emîri Şeyh Malik ile Diabai valisi Şeyh Rasıt bin Mektup arasında bir ihtilâf çıkmıştır.

Şeyh Malik şehri muhasara etmiştir. Vali 200 süvari ile karşı çıkmıştır. Bir müsademe olmuştur. Birçok ölü ve yaralı vardır. Her iki taraf dostlarından imdat istemişlerdir ve Şeyh Malike, Masaksat Sultanından yardımcı kuvvet gelmiştir. Muhasama devam etmektedir.

Amerikanın Çine bir tebliği

Sovyet dostluğuna devam ederse iktisadî yardım kesilecek

Şanghay 5 (A.A.) — Stefani: Söylendiğine göre Amerika sefiri Çungkingdeki millî Çin hükûmetine Sovyet dostluğu siyasetine devam ettiği takdirde şimdiye kadar müzaheret eden devletlerin iktisadî yardımından mahrum kalacağını bildirmiştir.

Bu devletler bilhassa son zamanlarda Çinin Sovyetler birliğine işçi ve malzeme göndermesinden mütevellid memnuniyetsizliklerini müştereken izhar edeceklerdir.

Komedi Fransez artistleri yarın hareket ediyorlar

Paris 5 (A.A.) — Komedi Fransez artistleri, Balkanlara ve Şarkî Avrupaya gitmek üzere öbür gün akşam Paristen hareket edecektir.

Turne esnasında, Komedi Fransez Zagrebde, Budapeştede, Bükreşte, Atinada, Belgradda, Sofyada, İstanbulda, Ankarada, Şamda, Beyrutta oyun verecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

"Yürekler acısı Yâni,,

— Türkiyede şekere on kuruş zammedildi. Fransız gazetelerinde okuyoruz: Yiyecek mikdarları tahdid oluyor. Lokantalarda ancak filânca ve falanca günlerde et bulunacakmış içki haftada üç gün. Çikolataların fantezi cinsi külliyen mülga... Nasıl oluyor? Hani müttefiklerde yiyecek, içecek boldu?...

— Bütün bunlar, cihan harbinin zaruretleri... Sen asıl karşı cepheye bak... Onların mahrumiyetleri son derecesini buldu. Okumadın mı: Bir Türk talebesinin tifodan öldüğünü gazeteler yazdı. Tabiî, tifo yalnız Türklere mahsus değil. Başkaları da kırılıyor ki, o arada bizim zavallı genç gitti.

***

Bu sütunlarda: «Niçin böyle arbedeli bir devirde tahsil için Almanyaya çocuklarımızı yolluyoruz?» diye yazmıştık.

Şimdi, ebeveyne sansür edilmiş mektuplar geliyor:

«Bizi buraya acaba hangi sivri...» (Arkası siyaha boyanmış. Fakat «... akıllı gönderdi?» diye devam ettiğini keşfetmek güç değil...)

Daha enteresanı Yunanlı Yâni'nin mektupları.

Geçen harpte hudud aşırı yerlere haber kaçırmak hususunda ne gibi garip vasıtalara müracaat edildiğini sonradan hatıralarda, hikâyelerde, romanlarda okuduk. Hattâ casuslar gazetelerdeki küçük ilânları bile vasıta olarak kullanmış. O sebeble, 1939 harbinin ilk aylarında ne olur ne olmaz diye bu gibi ilânlar Fransada hazf bile edildi. Sonra üzerlerine ciddi bir kontrol vazedildiğinden intişarlarına ruhsat verildi.

Bahsettiğim Yâni'nin haber uçurmaktaki maksadı ise casusluk filân değil. Atinadaki âilesine hali pür melâlini bildirmek — onlardan, ihtimal, para istemek — gibi pek masumane bir niyet!

İlk mektuplarını şöyle yazıyormuş:

«Elhamdülillâh burada vaziyetimiz mükemmeldir. Hiç birşeyimiz eksik değil. Naziler ortalığa harikulâde bir disiplin koydular. Memleket gül gibi idare ediliyor. (İlh, ilh) Bizim şahsî vaziyetimizi sorarsanız mösyö Vutiros'u çoktandır görmüyorum. (Yani tereyağını çoktandır görmüyorum.) Dostumuz Bay Karvuno'nun vefasızlığına uğradık, evimize uğramıyor. (Kömür yok.) Buna mukabil, âilemize İdespinis Distişiya (matmazel sefalet) pansiyoner girdi. Onunla pek güzel anlaştık, ahbab olduk, oturuyoruz.

Fakat anlaşılan, sansör daha fazla sıkıştırmış olacak ki, Yâni müteakib mektuplarında yalnız - bizim eski duayı padişahî gibi - hep rejimin medhü senasile satırları dolduruyor. Bir tarafta tek telmih, kinaye, sitem yok.

Sadece imza şöyle:

«Yânis Yataklaymata»

Bu da, (yürekler acısı Yâni) demek.

Sansör, soyadı sanarak bırakmış!

Bütün harplerde, bu gibi sıkılara karşı, bir takım hoş kaçakçılıklar oluyor. Hele sağlıcakla şu gürültü bitsin, herkes hatıra yazmak faslına girissin; miknatıslı maynlar, dolma biçimi bombalı hava torpilleri gibi, ne kurnazlıklar, ne marifetler yapıldığını o zaman tafsilâtile öğreneceğiz.

(Vâ-Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Şeker sıkıntısı kalmadı

Bakkallara, istedikleri kadar şeker veriliyor

Piyasade şeker buhranı kalmamıştır. Dün bütün bakkallar istedikleri kadar şeker satın almışlardır. Ellerinde şeker bulunan toptancılar, birer beyanname ile stoklarını bildirmeğe mecbur tutulmuşlardı. Dün birçok toptancılar beyaname vermişlerdir. Fakat bunlar ellerinde 50 - 100 kilodan başka şeker bulunmadığını bildirmektedirler. Bu hususta icab eden tahkikat yapılacaktır.

Dün Ayvalıktan Şeker şirketine bir telgraf gelmiştir. Telgrafı gönderen tacir 15 gün evvel satın aldığı 200 çuvaldan yüz doksan sekizinin hâlen depolarında bulunduğunu bildirmiştir.

Dünkü yangınlar

Dün sabah Kadıköyde Acıbademde Esatpaşa sokağında B. Nasib'e ait üç katlı ahşap bir köşkten yangın çıkmış, köşk tamamen yandığı halde etrafa sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Dün saat 16 ya doğru, gene Kadıköyde Yeldeğirmeninde B. Dimitriyadise ait üç katlı ahşap bir binada da yangın çıkmış, evin üst kısmı yandığı halde itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Her iki yangın hakkında zabıtaca yapılan tahkikatta, yanan soba borularının tahtaları kızıştırmasından vukua geldiği tesbit edilmiştir.

Yumurta satışı

Son günlerde talebler arttı

Yarınki perşembe günü hareket edecek vapura yetiştirilmek üzere yumurta satış hazırlıkları hummalı bir safhaya girmiştir. Yalnız bu defaya mahsus olmak üzere İtalyaya 3000 büyük sandık natürel yumurta gönderilecektir. Büyük sandıklarda, beher adedi 50 gramdan aşağı olmamak şartile 1440 natürel yumurta vardır'

Yumurta fiatleri, gerek iç, gerekse dış piyasasında yüksektir. Bu hafta İtalyaya sevkedilecek büyük yumurta sandıklarına verilen fiat 470 liretten 560 lirete kadar yükselmiştir. İtalyadan başka, İsviçreye de yumurta gönderilecektir. İsviçre, büyük yumurta sandıklarının beherine 100 - 102 İsviçre frangı vermekte, ayrıca yüzde kırk da takas primi ödemektedir. Yunanistandan mutad hilâfına, yumurta siparişleri gelmemişse de yakında başlıyacak yortu münasebetile, buradan da yumurta siparişleri geleceği ümid edilmektedir.

Açıkgöz mecmuası sahibi mahkûm oldu

İstanbulda intişar eden «Açıkgöz» adında haftalık bir mecmuada, neşredilen bir Avrupa karikatürünün müstehçen olduğu iddia edilerek, mecmuanın sahibi ve neşriyat müdürü Salih Er aleyhine müddeiumumilik tarafından açılan davaya dün asliye yedinci ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Evvelce mahkemenin kararile ehli hibre olarak seçilen Güzel sanatlar akademisi profesörlerinden ressam B. Şevket Dağ tarafından verilen raporda karikatürün sanat bakımından bir kıymeti haiz bulunmadığı ve müstehçen olduğu bildirilmiştir. Muhakeme neticesinde müstehçen neşriyat suçundan dolayı B. Salih Er'in bir ay müddetle hapsine ve on beş lira para cezası ödemesine karar verilmiştir.

Yeni Adam beraet etti

Yeni Adam mecmuasının bir nüshasının kanunen tayin olunan müddet zarfında müddeiumumiliğe gönderilmesi lâzımgelirken, bu nüshayı göndermemek suretile Matbuat kanununa muhalif hareket suçundan dolayı mecmua sahibi B. İsmail Hakkı Baltacıoğlu aleyhine açılan davaya dün asliye yedinci ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Muhakeme neticesinde, dava mevzuu olan mecmua nüshasının, kâğıt buhranı sebebile üzerinde yazılı tarihten iki gün sonra intişar ettiği ve bu yüzden müddeiumumiliğe gönderilmediği sabit olduğundan, B. İsmail Hakkı Baltacıoğlunun beraetine karar verilmiştir.

Aldığımız mektuplar

Tramvay idaresinin tavzihi

Sayın gazetenizin 3/3/940 tarihli sayısında Maçka durağında bir tramvayın, boş olmasına rağmen, bekliyen mekteplileri almaksızın yürüdüğü bir şikâyet mektubundan anlaşılmaktadır.

Nizamnamemize göre duraklarda durmadan geçmek veya yolcular tamamen binmeden hareket etmek suçtur ve bu suçu işliyen vatman, bu ilk veya mükerrer suçu ise ona göre muhtelif şiddette cezalarla cezalandırılmaktadır. Maçkada oturan okuyucunuzun şikâyeti de hemen tedkik edilecek ve nizamname hükümleri tatbik olunacaktır.

Mahal, zaman, araba numarası, işçi numarası tasrih edilerek İdaremize yapılacak şikâyetlerden dolayı müteşekkir kalacağımızı yolcularımıza bu münasebetle de beyan ederiz.

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri Umum müdürlüğü

AKŞAM:

Tramvay idaresine. bu alâkasından dolayı teşekkür ederiz. Karilerimizin de, bu gibi şikâyetlerini numara ve tarih beyan ederek yazmalarını dileriz. Sarahatsız şikâyetleri koymıyacağımızı itizarla bildiririz.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Romanya bandıralı Basarabya vapurile limanımıza sakız, boya, ham deri, pamuk ağ ipliği, kâğıt, çay, felâketzedelere yardım eşyası; Fransız bandıralı Baalbek vapurile kimyevi ecza, terzi tebeşiri, kahve, kâğıt, çuval, makine ve aksamı, seramik eşya; Yunan bandıralı Argo vapurile cam, cam eşya, kimyevi gübre gelmiştir.

★ Sinemacıların tenzilâtlı listeye karşı yaptıkları itiraz Daimi encümen tarafından reddedilmiştir. İkinci sınıf sinemalardan bazıları da kendilerinin birinci sınıfa geçirilmelerini istemişlerse de Belediye bu müracaati de reddetmiştir.

★ Havaların çok mütehavvil olmasından dolayı grip vakaları başlamış ve bazı mekteplerde talebe arasında gripten yatanlar görülmüştür. Tifüs gibi sari hastalıklar, alınan tedbirler sayesinde azalmıştır.

★ Pendik ortamektebinin bir şubesi olarak açılacak Kartal ortamektebinin Vali Dr. Lütfi Kırdarın huzurile 11 martta resmi küşadı yapılacaktır.

Sarıyerde de halkın yardımile açılacak ortamektebin henüz noksanları tamamlanmadığından, bu mektebin ne zaman açılacağı belli değildir. Sarıyer mektebi, Emirgân ortamektebinin bir şubesi olacaktır.

★ Vali muavinleri B. Hüdai ve B. Halûk Alman konsoloshanesine giderek yeni kosolosa iadei ziyaret etmişlerdir.

★ Almanyada Türkiye hesabına inşa edilen vapurları tesellüm etmek üzere 9 ay evvel Almanyaya giden heyetimizin döndüğünü yazmıştık. Heyet reisi bugünlerde Ankaraya giderek izahat verecektir. Bu vapurlar, bedelleri evvelce ödendiğinden bugün Türk malıdır. Vapurların ancak harp bittikten sonra getirtilebileceği anlaşılmaktadır.

★ Evvelki gün Şişhane yokuşunda David adında bir çocuğa bir otomobil çarparak ağır yaralamış, Sen Jorj hastanesine kaldırılmıştı. David dün hastanede ölmüştür. Adliye doktoru B. Salih Haşim tarafından yapılan muayene neticesinde, otopsi yapılmak üzere Davidin cesedi morga kaldırılmıştır.

★ Dört sene beraber yaşadıktan sonra kendisinden ayrılan Fatma adındaki kadını, Feneryolunda araba ile giderken bıçakla öldüren Araçlı Yakubun muhakemesine dün ikinci ağırceza mahkemesinde bakılmıştır.

Mahkeme, Fatmanın, Yakuptan ayrılıp evinden çıktıktan sonra vaka gününe kadar nerelerde kaldığının ve kimlerle beraber bulunduğunun zabıta vasıtasile tahkik ettirilmesine ve tahkikatın genişletilmesi yüzünden kanuni müddet geçtiği cihetle, şimdiye kadar Cürmümeşhud kanununa göre bakılan bu davaya bundan sonra umumi hükümlere tevfikan bakılmasına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Imar faaliyeti ve yeni plânlar

Nafia Vekâleti bazı noktalara itiraz etti

Mecidiyeköyü haricinde yapılacak bin yataklık hastane hakkında Fransız mimarlarından B. Valter'in hazırladığı plân tasdik edilmek üzere Nafia Vekâletine gönderilmişti. Vekâlet bu plânın bazı noktalarına itiraz ettiğinden, tasdik etmiyerek iade etmiştir. Mimarın yaptığı ilk plâna göre hastane, arsadan tasarruf için, mümkün olduğu kadar yüksek katlı olacaktı. Bilâhare bu ilk plân tadil edilmiş, katların sayısı indirilmiş ve hastane yatağı da sekiz yüze indirilerek daha geniş bir arsa nazarı dikkate alınmıştır.

Şimdi Nafia Vekâleti, bu tadilâta itiraz ederek ilk plânı tercih ettiğinden, Belediye İmar müdürlüğü, plân üzerinde yeniden tedkikat yaparak Vekâletin itiraz ettiği noktaları nazarı dikkate alacaktır.

Bundan başka Karaköy ile Tophane arasının tanzimi için hazırlanan plân da gene Nafia Vekâleti tarafından kabul edilmemiştir. Nafia Vekâleti, Karaköy ile Tophane arasındaki şimdiki vaziyetin muhafaza edilmesi lüzumunu bildirmiştir.

Nafia Vekâleti, Liman hanı ile Yolcu salonu civarında ancak liman işlerile alâkadar inşaata müsaade edilmesini istediğinden, şimdi İmar müdürlüğü, bütün bu itirazlı noktalara göre imar plânlarını tadil edecektir.

Otobüsler

Belediye hissesinin alınmamasını istiyorlar

Benzin ve motorin fiatlerine yapılan zam üzerine şehrimizdeki otobüsçüler bugünkü bilet ücretlerinin kâfi gelmediğini ileri sürmüşlerdi. Dün Belediyede toplanan otobüs komisyonu, otobüsçüleri dinlemiştir. Otobüs sahiplerinin verdikleri izahata göre, yedek parça kısımlarile benzin pahalıya mal olduğundan, işletme masrafları artmıştır. Bu bakımdan bugünkü vaziyete göre faaliyette bulunmağa imkân yoktur. Ancak biletlere de yeni bir zam yapıldığı takdirde tramvayla rekabet edilemiyecektir. Bu itibarla masraflarını azaltmak için Belediye bir çare bulmalıdır.

Otobüsçüler, bu çarenin ne olduğunu sarih surette izah etmemişlerdir. Ancak, Belediyenin bilet başından aldığı aidatın affını ve yahut azaltılmasını ima ettikleri anlaşılıyor. Tâli bir komisyon, otobüsçülerin bu müracaatlarını tedkik edecektir.

12 hukuk mahkemesi eski Şûrayı Devlet binasına yerleşti

Adliyeye verilmesi kararlaştırılan eski Şûrayı devlet binasında yapılan tamir ve tadilât işleri ikmal edildiği cihetle, Tapu dairesinde bulunan 1, 2, 4, 7, 8, 10 ve 11 inci hukuk mahkemeleri bu binaya taşınarak kendilerine tahsis olunan yerlere yerleşmişlerdir.

Adliye binasında bulunan 3, 6, 9, 12 nci hukuk mahkemeleri de dün yeni binadaki yerlerine taşınmışlardır. Bugünden itibaren on iki hukuk mahkemesi hep bir arada Şûrayı devlet binasında vazifeye başlamışlardır.

★ Askerlikle alâkası olmadığı halde subay elbisesi giymek ve İzmitte Necmiye adında bir kızı evlenmek vadile dolandırmak suçlarından maznun Şükrü adında birinin muhakemesine dün ikinci ağırceza mahkemesine başlanmıştır.

★ Zonguldak limanı yakınında bir serseri mayn görülmüştür. Mayn muhafaza altına alınmıştır. İstanbuldan tahrip müfrezesi gönderilerek mayn imha edilecektir.

★ Marmara, Ege denizi ve Akdenizde lodos fırtınası başlamışsa da seferler devam etmektedir. Karadenizdeki şimal fırtınası durmuştur.

★ Şoför Nurinin idaresindeki otomobil Karaköyde bayan Remziye adında bir kadına çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuş, polis, yaralı kadını Cerrahpaşa hastanesine kaldırmış, şoför yakalanmıştır.

★ Feriköyde oturan bayan Şerife, dün evinde yemek pişirirken maltızın üzerine yuvarlanarak muhtelif yerlerinden yanmış, polis tarafından, tedavi için, hastaneye kaldırılmıştır.

İSTANBUL HAYATI

İmtihana ne lüzum var?

Kapıdan girer girmez keskin, boğucu bir koku ile gözlerim sulandı, genzim tırmalandı. Göğsümü sıkıştıran öksürük tazyikleri gırtlağımı yırtıyor, şiddetli bir bulantı midemi alt üst ediyordu. Kulak zarlarıma birer şamar gibi çarpan tavla şakırtılarından derhal başım dönmeğe başladı. Gittikçe şiddetlenen yağmur, tekrar sokağa çıkmama imkân bırakmıyordu. Kapı yanındaki boş sandalyeye oturdum.

Etrafta, dalga dalga duman yığınlarının ardından ilk bakışta silik gölgeler farkediliyor; yavaş yavaş göz alıştıkça gölgeler de koyulaşıyor, çehreler meydana çıkıyor. Her masanın üzerinde ya bir tavla, ya bir deste iskambil kâğıdı... Oturanların ekserisi genç. Elleri, kolları, başları mütemadiyen hareket ediyor, her masadan perde perde sesler yükseliyor:

— İşte, şimdi dananın kuyruğu kopacak. Dörtciharı atarsam parti benimdir.

— Dört ciharı atmak kolay değildir oğlum. Cebir muadelesi halletmeğe benzemez bu iş. Muadeleleri şipşak hallediyorum diye gururlanıyorsun amma, tavla başına oturunca hoşafın yağı kesiliyor. Hadi bakalım; asıl marifeti burada göstermeli.

Etraftaki seyirciler de münakaşaya karışıyorlar:

— Yahu, sen de cebir meselesini amma diline doladın ha... Yoklamada üç aldı diye hep alay ediyorsun çocukla.

Bu tahrik, beriki oyuncuyu asabileştiriyor, elindeki pulu hiddetle tavlaya vurarak haykırıyor:

— Oğlum, ben üç aldımsa derse çalışmadığımdan değil ya. Muallimin aksiliğinden işte... Bir defa kahvede oyun oynarken gördü, mim koydu. O zamandanberi her imtihanda taktırıyor beni...

Karşı köşeden biri bağırıyor:

— Kahveci. Çabuk, Prafa kâğıdlarını getir de, bir ders vereyim şu çocuklara...

Ve, masa başındaki grup derhal faaliyete geçiyor.

Benden biraz ilerideki masada bir delikanlı elindeki kitaba dalmış, etraftaki gürültülere aldırış etmeden okuyordu. Gülerek yanına sokulan biri kitabı çekti:

— Bırak şunu yahu. Okuya okuya hafız olacak değilsin ya. Hadi bir kupa kaçtı çevirelim.

Öteki itiraz etti:

— Olmaz. Yarın müzakere var. Okuyacağım.

Arkadaşı bir kahkaha attı:

— Amma yaptın ha. Ben senin, müzakereden bu kadar korkacak enayilerden olduğunu bilmezdim. Hem, gece işin ne? Evde istediğin kadar okursun. Biraz da eğlence lâzım.

Öteden iki kişi daha geldi; kitap kapanıp bir köşeye bırakıldı, yeşil çuha serilen masa başında oyun başladı.

Yağmur durur durmaz kahveden çıktım. Matbaaya inmek üzere Cağaloğlundan geçerken gözüm, Halkevinin penceresine kaydı. İçeride, gözlerini kitap sahifelerine dikmiş, sessiz sadasız okumağa dalmış delikanlılara dikkat ettim. Burası, kahvehaneden çok daha kalabalık... Kendi kendime: «İşte, dedim. Bu ders yılı sonundaki mekteplerin randımanı, şu iki yekûnu karşılaştırmakla kolayca anlaşılır. İmtihana ne lüzum var.»

Cemal Refik

Bay Amcaya göre!..

— Geçen gün seni tramvayda gördüm bay Amca, benzettim desem yanımda bir arkadaş daha vardı, o da gördü...

... Selâm verdik, almadın!..

... Uğurlar olsun, dedik işitmedin!..

... «Bay Amca!» diye bağırdık görmedin, dargın mıyız, yoksa gözün mü perdelendi?..

B. A. — Kusura bakma dostum, perdelenen gözüm değil, tramvay camları kirden buzlu cama döndü, nasıl görebilirim!...

Milletlerin sıhhat bekçileri olan doktorlar...
Vatanın ilim meşaleleri olan genç münevverler...
Tarihin, inkılâbın sadık müdafii olan matbuat...
Seferber olunuz...
Dünyanın en kudretli artistleri:

POL MUNİ - ANİTA LOUİZ - DONALD Wulds

Yarın akşam

LÂLE

Sinemasında

LOUİS PASTEUR UN HAYATI

filmini yaşatacaklardır.

Şanlı, şerefli bir mazinin; en yüksek bir ilmin; en derin bir fennin; en sonsuz bir aşkın sembolü olan bu eser sinemanın erişebileceği en büyük bir muvaffakiyettir.

Ölüm

Kütahya mutasarrıfı merhum Haşim paşa kerimesi ve sabık defteri hakani nezareti mühimme müdürü merhum bay İbrahim eşi ve Geyve kaymakamı bay Haşimin annesi ve malûlisi guzattan emekli binbaşı bay Fuadın valdesi bayan Afife vefat etmiştir. Cenazesi Binbirdirek Işık sokağındaki hanesinde bugün saat 11 de kaldırılarak Edirnekapıdaki aile kabristanına defnedilecektir.

BEYOĞLU HALKEVİNDEN

1 — 7/3/940 perşembe günü saat 18,30 evimizin Tepebaşındaki merkez binasında Doçent Dr. Bn. Nüzhet Gökdoğan tarafından «Güneş» mevzuunda mühim bir konferans verilecektir. 2 — Mevzua dair resimler projeksiyonla gösterilecektir, 3 — Herkes gelebilir.

***

Beyoğlu Halkevinden: Aletsiz jimnastik, eskrim, boks, güreş, atletizm branşlarındaki spor çalışmalarına iştirak etmek isteyen kadın ve erkek vatandaşlarımızın evimize müracaat ederek aza kaydolunmalarını rica ederiz.

Marmara film stüdyosunun büyük muzafferiyeti

Bugüne kadar İstanbulda yapılan bilumum türkçe filimlerin en mükemmeli, en fevkalâde

Sevimli ve dilber İspanyol yıldızı **Imperio Argentina** nın en son yarattığı büyük BİR AŞK ROMANI

Güzelliğin.. Kadınlığın.. Aşkın.. İhtirasın.. Kadın ve erkek hislerinin en canlı ifadesi

AYŞE

TÜRKÇE, İSPANYOLCA şarkılı ve TÜRKÇE SÖZLÜ

Gözler kamaştırıcı dekor - Lüks ve ihtişam dolu sahneler - Kızgın çöllerin esrarlı hayatı - Dünya destan ve efsanelerine karışan sahraların korkunç sırları

10.000 lerce figüran - Emsalsiz bir temsil hey'eti - Herkesi coşturacak orijinal Arap havaları ve rakısları, memleketimizin şarkı ve gazelleri

Bu akşam **SUMER**'de

ŞEREF GALASI OLARAK
Bu film pek yakında İzmir Tayyare sinemasında gösterilecektir

8 mart cuma matinelerde **TAKSİM**'de

Bu akşam **MELEK** *ve* **SARAY** *Sinemalarında*

Sinema dünyasının en büyük şaheserini görecek, İhtişamına - Güzelliğine ve Harikulâde mevzuuna aşık olacaksınız.

AŞKIN SESİ

Bu, sesli sinemanın bugüne kadar yarattığı EN NEFİS VE EN MÜKEMMEL Filmidir

BAŞ ROLLERDE:

JEANETTE MAC DONALD

ve

LEW AYRES

Filme ilâve olarak: Dünya Havadisleri

DİKKAT: LOCA KALMAMIŞTIR - Numaralı koltuklar kapışılmaktadır.
MELEK ve SARAY Gişeleri bugün sabahtan itibaren açıktır. Telefon: MELEK 40868 - SARAY: 41656

1 - Otel Emperyal

Rus musikisinin en ateşli nağmeleri... en kaynak danslarile süslenen aşktan kuvvet... ihtirasdan heyecan... İntirikalardan esrar toplıyan sinema âleminin yıkılmaz kalesi... Edebiyat âleminin san'at güneşi

2 - Görünmeyen Haydutlar Chester Morris, Bruce Cabot

Bugün Matinelerden itibaren BÜYÜK GALA olarak

AZAK - FERAH' da

BU AKŞAM SAAT 9 da

İPEK sinemasında

Dünya sinemacılığının Kahkaha Kralları Kahkaha Yaratıcıları

LOREL — HARDİ

Amerikada 3 ay evvel çevrilen EN SON - EN YENİ ve DAYANILMAZ komikliklerin en güzel filimleri.

ZAFER DÖNÜŞÜ

(TÜRKÇE SOZLÜ)

CÜMHUR REİSİMİZ MİLLİ ŞEFİN DOĞU SEYAHATLERİ ve FOKS, en son dünya ve muharebe havadisleri.

İstanbul halkına büyük müjde ve büyük ZAFER
Şimdiye kadar böyle muhteşem ve zengin program görülmemiştir.

Buğünden itibaren

Şehzadebaş TURAN Sinemasında

Senenin en güzel ve en nefis 2 büyük şaheseri.

2 Büyük Türkçe Filim Birden

Şarkın ses kraliçesi ÜMMÜ GÜLSÜM'ün en çok muvaffak olduğu büyük şark filmi

1 — VEDAT "YANIK ESİRE,,

Türkçe sözlü Arapça şarkılı

Aşkın ve şiirin terennümü, Arap havaları ve raksları kızgın çöllerin korkunç ve heyecanlı sahneleri.

İkinci ve son haftası olmak üzere görmiyenlere büyük fırsat.

Okyanus adalarının iki kabilesi arasında geçen mücadele... Bu adaların genç ve cesur kahramanı.

2 — HACI RESUL

Aşk... Zafer ve: Maceralar dolu filmi, türkçe sözlü ve şarkılı musikili.

Telefon: 22127 matineler 11 den itibaren başlar

Dikkat: Her Perşembe ve Cuma Toplu aileler için Tenzilâtlı fiatler

Türkiyenin ve Balkanların en muhteşem ve en büyük

Kadıköy OPERA sineması

Bugün Matinelerden itibaren:
Milyonlarca dolara malolan dünyanın en güzel şaheseri.

MARİE ANTOİNETTE

Baş rollerde: NORMA SHEARER - TYRON POVVER

İzdihama mahal kalmamak için loca ve koltuklarınızı lûtfen evvelden aldırınız Tel: 60821

Beşiktaş SUAT PARK Sinemasında

KADINLAR HAPİSHANESİ | KARA ALAY

Seansları: 2.30 - 7 - 8.30 da

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20,30 da
O KADIN
İstiklâl cad. Komedi kısmı
Gündüz saat 14 de
Çocuk oyunu
gece saat 20,30 da HERKES KENDİ YERİNDE

Pangaltı AKIN Sinemasında

2 Türkçe sözlü ve şarkılı film birden

3 AHBAB ÇAVUŞLAR OPERADA EĞLENİYORLAR | ARŞİN MAL ALAN L. BARSAMYAN - SUPLERYAN.

Son Dünya Haberleri

SÖZÜN GELİŞİ

Dalgalarda seyahat

Radyo denilen icadın kısa zamanda dünyanın her tarafına yayılması, pek sevilmesi, pek hoşa gitmesi onun, insan oğlunun her arzusuna kolaylıkla âlet olmak kabiliyetinden ileri geliyor. Londradaki nezleli bir adamın öksürdüğünü odanızın içine kadar getirmesine bakarak memleketler hakkında ondan malûmat edinmeğe kalkarsanız düşeceğiniz hata uçurumundan çıkmak bir daha nasip olmıyacaktır. Çünkü o, kilometrelerce uzaklarda öksüren adamın yüzü kadar o adamın bulunduğu binayı, binanın bulunduğu şehri ve şehrin bulunduğu memleketi de o kadar meharetle gizlemek kudretine sahiptir. Yalnız gizlemek değil, olduğundan başka türlü göstermek suretile yok etmek.

Bir istasyon üzerinde duruyorsunuz: Bir kadın bülbüller gibi öttüyor, çalğılar, alkışlar, kahkahalar. Belli ki, dünya gaflelerinden uzak insanlarla dolu bir memlekette keyif çatılmaktadır. İhtimal cenubi Amerikanın bir şehrindeyiz. Avrupa harbi içinde, cephelerde insanlar karşı karşıya geçmiş döğüşürken onlar eğleniyor, zevk ediyorlar, diyorsunuz. Çocukken coğrafya kitaplarından, daha sonra seyahate davet eden propaganda risalelerinden öğrendiğiniz bilgilerle cenubî Amerika memleketleri gözünüzün önünde canlanıyor. Bu eğlence kalabalığının neşesi bir aralık size de sirayet ediyor, seyahat arzularınız kabarıyor, hattâ biran aralarında olmak hevesi bile duyduğunuz sırada eğlence bitiyor ve spiker «Burası Paris, burası Londra, burası Berlin!» gibi, Avrupanın ve harbin göbeğinde bir şehir ismi söyleyiveriyor.

Hani Pariste neşe kalmamıştı? Hani Berlin kışla halinde idi.? Hani Londra artık eskisi gibi değildi? diye düşünmeyin. Seyahatlerin en aldatıcısı radyo dalgalarında seyahattir. Rüyanızda gördüğünüz bir memleket hakkında edindiğiniz malûmattan fazlasını radyodan beklemeyiniz!

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Tilki çifliği

Amerikanın wisconsin mıntakasında hususi surette tesis olunan bir çiflikte Renard argent denilen ve derileri kadınlar tarafından sevile sevile boyunlarında taşınan tilkiler yetiştiriliyor. Bu çiflikte 36.000 tilki beslenmektedir. Tilki bakıcılarının adedi 180 kişidir. Hayvanların bir senelik yem masrafı 300,000 dolara baliğ olmaktadır. Tilkiler için sıra ile dizili olan kümesler vardır. Tilki çifliği Fvomm biraderlere aittir. Müessese senede bir milyon dolarlık varidat temin etmektedir.

Ingilterede viski imâlatı azaltılıyor

İngiltere yiyecek nazırı Morrison bu seneki viski istihsalinin geçen senelere nazaran üçte biri nisbetinde azalacağını parlâmentoda haber vermiştir. Bira imalı azalmıyacak, lâkin geçen seneki istihsal miktarını da geçmiyecektir.

Şu kadar var ki, bira imalında kullanılan şekerin miktarı diğer imalâtta olduğu gibi mutad zamanlarda sarfolunan miktarın yüzde yetmişini geçmiyecektir.

Geçen umumi harbi idare eden Loid Corc söylediği bir nutukta harbi İngilterenin muharebe meydanında değil, yiyecek sahasında Almanyayı mağlûp ederek kazandığını, çünkü Almanyanın büyük sanayi memleketi olmak için ziraati ihmal etmiş olduğunu ve bunun şimdi İngiltere için bir ibret dersi olması lâzım geldiğini anlatmıştır.

Halkı iaşe cephesinin ehemmiyetini izah için yalnız ordu ve donanmayı değil aynı zamanda 46,000,000 halkı beslemek mecburiyeti bulunduğunu söylemiştir.

Geçen harbe nazaran bugünkü vaziyeti izah ederken Büyük Britanyada 5,000,000 fazla ağız bulunduğunu ve ayni zamanda ticaret filosunun 6,000,000 ton eksik olduğunu ve bu sene saban sürülen arazinin de 1914 senesine nazaran noksan bulunduğunu ilâve etmiştir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

VIIPURI ŞEHRI

Son günlerde Finlândiya muharebeleri münasebetile mütemadiyen ismi geçen Viipuri'nin ruscası Viborg'dur.

Saima gölünü Finlândiya körfezine boşaltan kanalın mansabında bulunan bu şehir 71,800 nüfusludur. Kereste sanayii, madencilik ve sabunile meşhurdur.

***

Konjonktür ne demektir?

Son zamanda, türkçede Konjonktür tabiri kullanılıyor.

Bir hâdise tedkik edildiği zaman o hâdisenin etrafındaki ahval ve şeraite Konjonktür denir. Fransızlar bunu «Conjoncture» olarak yazıyorlar.

Şemseddin Sami, bu kelimeyi şöyle tercüme ediyor: (Hal, halet, tesadüf, takdir. «Conjoncture présente» hali hazır.)

***

Koordinasyon ne demektir?

Son zamanlarda türkçede Koordinasyon tabiri de kullanılıyor.

Fransızların Coordination diye yazdıkları bu kelime, «Hemaheng bir nizam tesisi» mânasınadır. Koruma kanunu yapılırken türkçede tam karşılığı aranmış, fakat bulunamamıştır.

Devlet, muhtelif hükûmet dairelerinin faaliyeti ayrı ayrı tempolarda cereyan etmesin, biribirlerinden haberdar olup çalışsınlar diye bunların aralarında Koordinasyon tesis edecek bir daire ihdas etmiştir.

Yeni tarihî tefrikamız

TÜRKÂN HATUN

Yazan: İskender Fahreddin

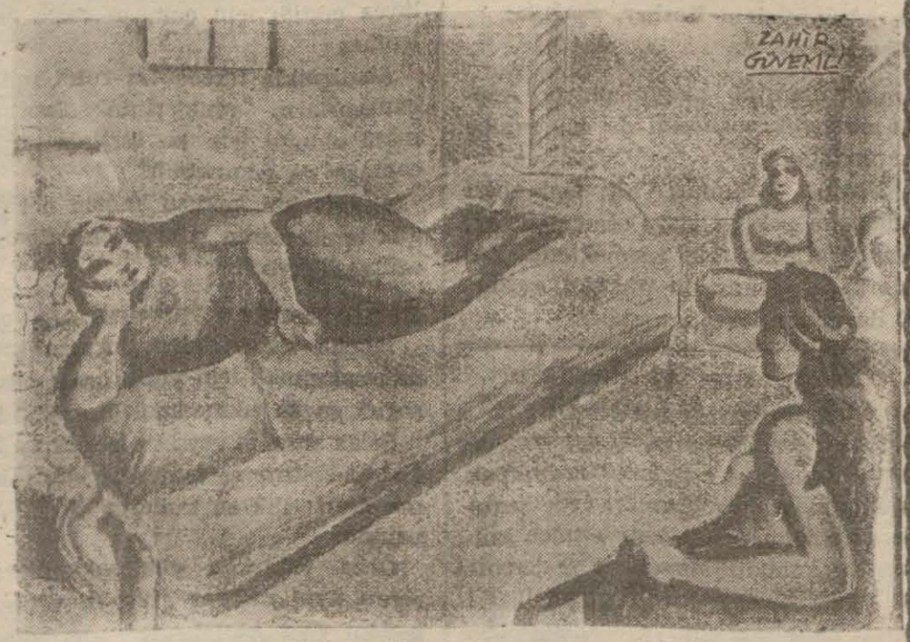

Türkân Hatun bir sedire uzanmış eğleniyor.

Türk tarihinin en heyecanlı bir devri: Semerkand saraylarında aşk geceleri - Harzem Türklerinin akınları - Türkân Hatunun atla sefere çıkışı - Halifenin başını istiyen kadın! - Semerkand eğlenirken, Bağdad ateşler içinde.. ilh.

Cumartesi gününden itibaren neşre başlıyoruz.

İstanbulda imâr hareketi var mıdır?

Vali ve Belediye Reisi böyle bir şey olmadığını, ancak ufak tefek bazı şeyler yapıldığını söylüyor

Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar, «İmar hareketleri yerine pasif korunma tertibatı alınmalı, beyhude masraflara girişilmemeli» şeklinde ileri sürülen fikirler etrafında dün gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

— İçinde bulunduğumuz dünya vaziyeti münasebetile yapılan neşriyat meyanında, şehrimizde bir imar hamlesi bulunduğu fakat korunma tedbirlerine lüzumu kadar ehemmiyet verilmediği işaret edilerek İstanbulun haricî âlemde ve muhtemel tehlikelerle alâkasızlığı tenkit edilmektedir.

İstanbulda filhakika bir imar hareketi mevcut mudur? Belediye Reisi ve bu hareketlerin dirijanı sıfatile hemen itiraf etmeliyim ki hamle olarak tavsif edilebilecek maalesef bir imar hareketimiz yoktur.

İstanbul gibi tarihî eserler ve âbidelerle dolu büyük bir şehrin imarı milyonlara mütevakkıftır. Millî Şefimizin İstanbul hakkındaki yüksek düşünce ve kararlarından ilham ve direktif alan hükûmetimiz bu azimle işe başlamış, her sene kendi bütçesinden beş ilâ on milyon tefrik etmek suretile İstanbul imarını başarmağı düşünmüş, fakat harbin zuhuru buna imkân vermemiştir.

İlk olarak Belediyeler bankasından yapılan beş milyonluk istikrazı bir başlangıç olarak telâkki edebilirdik. Fakat bu paranın bile henüz tek bir santimine dokunulmamıştır.

Böyle olduğu halde görenlere yeknazarda bir imar hamlesi hissini veren şeyler nelerdir? Karşılıkları adî bütçeden muhtelif tasarruflarla temin edilerek asfalt, parke, kaldırım vesaire gibi yollar içinde sarfettiğimiz bir milyon lira ile, beş on mektep, bir gazino, birkaç bahçe ve nihayet plânları ve ilk hazırlıkları ikmal edilerek kısmen münakasaya çıkardığımız ve kısmen çıkarmak üzere olduğumuz bir büyük hastane, bir Şehir tiyatrosu, bir stadyom, bir perakende hâli, Taksim meydanının genişletilmesi, Koska caddesinin ve Beyazıt meydanının tevsii, Beşiktaştaki Barbaros türbesi etrafının açılması, helâların kaldırılarak yenilerinin inşası, röfüjlerin tanzimi ve saire gibi işlerden ibaret kalmıyor mu?

İstanbulluların, mühmel bakımsız cadde ve sokaklardan ne kadar şikâyetçi olduklarına her gün aldığım sayısız mektuplar en büyük bir delildir. Meydana getirilen birkaç yolu zamansız görecek bir İstanbullu tasavvur etmiyorum.

Mektep kifayetsizliğinin ıztırabını çeken memleketimiz için beş on mektebin hakikî ihtiyacımızı karşılamaktan ne kadar uzak olduğunu Maarifle ilgili olanlar elbette pek iyi takdir ederler.

İstanbulun Taksim gibi en mutena bir yerinde yegâne küçük bir teneffüs sahası olan bahçenin bir miktar genişletilmesi, ve nihayet boyaları dökülerek bir ahşap enkaz haline gelen bir bahçe gazinosunun kaldırılarak yerine, İstanbul hemşerilerinin gelip oturabileceği modern bir gazino inşası İstanbul için her halde mühim bir hareket sayılmaz kanaatindeyim.

Esasen gazinonun ihalesi de harpten evvel yapılmıştı. Bunun gibi şehrin muhtelif yerlerinde birer harabe halinde duran sahaların küçük masraf ve ihtimamlarla halkımıza ve çocuklarımıza sıhhat ve neşe verecek birer bahçe haline getirilmesi de bittabi bir imar hamlesi addedilemez.

Bin yatak olarak düşündüğümüz ve bütün hazırlıklarını bitirdiğimiz Mecidiyeköyü hastanesi filhakika bir milyon lirayı geçecek olan üzerinde çok çalıştığımız bir eserdir. Fakat bu ihtiyaç şehir için mübremdir. Yarın bir harp vukuunda böyle bir hastanenin memleket dahilinde mevcudiyeti, hiç şüphesiz ayni zamanda harp ihtiyaçlarımızı karşılayacak bir büyük sıhhî müessese olarak kabul edilmelidir.

Şehir tiyatrosuna gelince: İmar hareketleri arasında yer alacak olan Belediye sarayı ve büyük tiyatro binası bütün müştemilâtile atiye bırakılmıştır.

Bugün için düşündüğümüz, İstanbul halkını Tepebaşı salaşından ve Fransız tiyatrosu denen harabeden kurtaracak küçük bir binadır. Karşılığı yine belediyenin kendi adî bütçesinden temin edilecek temiz, modern, mazbut bir tiyatrodan ibarettir.

Stadyom da aşağı yukarı ayni mahiyettedir. Balkan memleketlerinde bile elli sene evvel meydana getirilmiş olan bu sahalar artık bugün beğenilmemekte yenileri yapılmaktadır. İstanbul gibi bir şehri daha fazla stadsız bırakmaya kim razı olabilir. Esasen stad için ayrılan para hususî bir kanunla ayrılması emredilen ve Beden terbiyesi umum müdürlüğü emrine verilen paradan temin edildiği için belediye ile ilgili addedilmemelidir.

Perakende hâl teşebbüsü bir imar hareketinden ziyade bir ıslâh işidir. Esas bina mevcuttur Mısırçarşısı. İçindeki dükkân denilen enkaz istimlâk edilerek kaldırılacak, heyeti umumiyesinin esas stili muhafaza edilerek haricî bir tamir ve dahili modern tesisatla halkın ve piyasanın en zarurî bir ihtiyacı karşılanacaktır.

Açılan meydanlar meyanında malûm olduğu üzere Eminönü sahası harpten çok önce başlamıştır. Bugün bizim yaptığımız başlanan bir işi yürütmekten ibarettir.

Barbaros türbesinin etrafında istimlâk ettiğimiz binaları yıkarak şimdilik meydanı açmaktayız. Bittabi burası tanzim edilecektir. Keza Koska caddesini de bu günkü halile bırakamazdık. Nitekim Beyazıt meydanındaki küçük adanın kalkması da mukarrerdir.

Taksim meydanının tevsiine gelince: Hükûmetimizin İstanbul şehrine yaptığı büyük bir fedakârlıkla kışla ve müştemilâtı elli bin lira gibi pek küçük bir bedel mukabilinde şehre bırakılmıştır. Burası sade kırk elli bin liralık bir masrafla açılmaktadır. Kısmen inkirazdan alınan bedel de ilâve edilerek asgarî bir külfetle bu saha tanzim edilecektir. Esasen pasif korunma hareketlerinde şehirlerde büyük meydanlar açılması zarurî görülmektedir. Bunları ve daha bir kısım ufak tefek işleri, imar hamleleri olarak kabul etmekte asla isabet yoktur. Yapılan şeyler yapılması elzem olan ve senelik bütçelerin derpiş ettiği işlerdir. Ağlebi ihtimal uzun senelerin ihmalleri ve hareketsizlikleri bugünkü kımıldamalara fevkalâde bir mahiyet atfına sebebiyet vermektedir. Yoksa imar bakımından yapılan işler bizzat beni ve belediyeyi asla tatmin etmiyen şeylerdir. Sayın hemşerilerimin de hâdiseleri ayni gözle görmelerini dilerim, ve pasif korunmanın icap ettirdiği büyük teşebbüsler ve muazzam masraflarla bugünkü küçük hareketleri karşılaştırmakta isabet olmadığına kani olmalarını rica ederim.

İstanbulda büyük masraflarla büyük tahaffuz işlerine filhakika fiilen henüz başlanmamıştır. Fakat büyük imar hamleleri de yoktur. Mümkün olsa pasif korunma tedbiri olarak İstanbulda ilk yapılacak iş, ahşap mahalleleri ortadan kaldırmaktır. Esasen hükûmetimiz bu günkü vaziyetin icap ettirdiği bütün tedbirleri almaktadır.

İstanbulda yapılan bütün bu saydığımız işler, yukarıda da söylediğim veçhile, senelik adî bütçelerden tasarruf edilen küçük meblâğlarla ciddî gayretlerin mahsulüdür. Şimdiye kadar ayni bütçe içerisinde çalışan İstanbul belediyesi bu günkü mikyasta bir hareket yapmamış olmakla pasif korunmasını artırmış değildi. Paramızı daha müsmir bir şekilde sarfettiğimiz için muaheze edildiğimizi görerek mütehayyir oluyoruz.

Yoksa pasif korunmanın ehemmiyeti ve her şeye tekaddüm etmesi noktasından kimse ile ihtilâfımız yoktur.

Büyük imar hamleleri tabiatile harp sonuna kalmaktadır. O zaman da harbin bütün tecrübelerini geçirmiş olarak müstakbel İstanbulumuzu yeni ihtiyaçlara göre tanzim ve inşa etmek imkânı kendiliğinden hasıl olacaktır.

BEYAZITTA

İstanbulun imar plânına göre yeni inşa edilen ilk muhteşem binası

MARMARA SİNEMASI

1 - Fennin en son tekemmülleri, tekemmül göz önüne alınarak en son uslupla inşa olunmuştur

2 - En son sistem filtreden geçme soğuk ve sıcak hava tertibatı, dünyanın en büyük transatlantikleri KUİN MARİ ve NORMANDİ ve dünyanın en büyük sinemalarında vardır.

3 - Sesli makineler, dünyanın en meşhur WESTERN - ELEKTRİK Mikrofonik cihazlarıdır.

4 - İSTANBULUN imar tarihine ilk iftihar olunacak eseri vermektedir.

Açılışına 4 gün kaldı

Muhteşem bir hafta

ALEMDAR MILLÎ

Dehşet verici

Filme çekmek için insanların öldüğü

Afrikanın korkunç esrar dolu vahşi insanları ve vahşi hayvanlar dünyası

Binlerce filler... Yüzlerce arslan... Binlerce Vahşi canavar... Afrikanın görülmemiş binlerce vahşi hayvanları arasında geçen

TÜCCAR HORN

(TRADER HORN)

Türkçe sözlü filmi

BUGÜN BAŞLADI!

AYRICA:

FREDERICH MARCH ve KAROL LOMBARD'ın

YALANCILAR ŞAHI

EV KADIN MODA

Sarmısak, bal, tuz

Bunlar ilâç diye de kullanılabilir

Hergün mutfakta elimizden geçen birçok mevaddın, bilmediğimiz pek çok faydaları vardır. Bunlar lüzum hissedilince hiç beklenilmiyen işleri görebilirler.

En başta sarmısak gelir: Sarmısak yemeklere, salçalara konmak için eve alınır. Halbuki bu her derde deva sayılabilir.

Bir grip salgınında her gece dövülmüş bir baş sarmısağı bir fincan sıcak süt içinde beş dakika kaynatıp süzdükten sonra içmek hastalıktan korunmağa yarar.

Hardallı keten tohumu lapası koymak icap edince evde hardal yoksa dövülmüş sarmısak lapa üzerine ekilirse hardal vazifesini görür.

Ayaktaki nasırı kolayca çıkartmak için dövülmüş sarmısağı bir iki saat nasır üzerine bağlamak kâfidir.

Solucan olan çocuklara sarmısaklı lavman çok faydalıdır. Bir iki diş sarmısağı dövmeli üzerine bir bardak kaynar su haşlamalı. On dakika sonra süzmeli ve tenkiyeyi yapmalı. Solucanlar düşer.

Her sabah aç karnına yutulan bir diş sarmısak tansiyona ve romtizmaya faydalı addedilir. Sabah kahvaltısında seve seve yenilen bal ilâç diye de kullanılabilir. Nezleden kızaran boğaz yanmasına bal gargarası çok iyi gelir. Yarım bardak ılık su içine bir komposto kaşığı balı ezerek karıştırmalı ve bununla gargara yapmalı.

Havuç suyuna bal karıştırıp yüze sürülürse cilt beyaz ve yumuşak olur. Bir kaşık kükürt çiçeği ile bir kaşık bal karıştırılır ve yutulursa öksürüğü keser.

Ceviz yaprağı çay gibi haşlanır ve süzülen suyuna bal katılıp her gün birer çorba kaşığı içilirse balıkyağı vazifesini görür.

Hergün yemeklere kullanılan tuz icabında antiseptik de olur. Tuzlu su ile gargara yapılır, burun ve gözler yıkanır. Bir litre ılık suya dokuz buçuk gram tuz ilâve edilirse mükemmel bir dezenfektan olur.

Paslanmış ütüler, kek kalıpları tuzla silinirse yeni haline avdet eder.

Yosunlanmış sürahiler içine bir az tuz ve yumurta kabuğu atılarak ılık su ilâve edilir ve çalkanırsa surahiler tertemiz olur.

Bademli bisküi

50 gram badem, 250 gram pudra şekeri, 75 gram un 7 yumurtanın yalnız akı, rendelenmiş portakal veya limon kabuğu almalı.

Bademler makineden çekildikten sonra şeker ilâve edilerek tekrar bir daha makineden çekilmeli. Un elenecek ve şekerli bademe portakal kabuğu ile katılacak yumurta akları sertleşip kar haline gelinceye kadar telle vurulup köpürtülerek bademlere karışacak.

Yağlanmış tepsiye kaşıkla bisküi gibi dizilerek fırında pişecek.

Bozulan ampuller tamir edilebilir

Bozulan elektrik ampullerini artık bir işe yaramaz zannederek atmak doğru değildir. Ekseriyetle bunları tamir ederek tekrar kullanmak mümkündür. İçinde teli kopmuş olan ampulu prize yerleştirilen bir kordona takmalı. Elde tutulan ampulu öyle bir surette eğitmeli ki kopmuş telin uçları biribirine temas etsin. Bu temas neticesinde ziya vücuda gelir. Ayni vaziyette bir iki dakika durulursa iki tel hararetin tesirile erir ve tekrar biribirine kaynar. Yerine takılan ampul daha uzun müddet kullanılabilir.

Elma kabuklarının saçlar üzerinde tesiri

Elma, kabukları soyulmadan yenilirse saçlar sıklaşır, gür ve parlak olur-

Evde kemer yapmak kolaydır

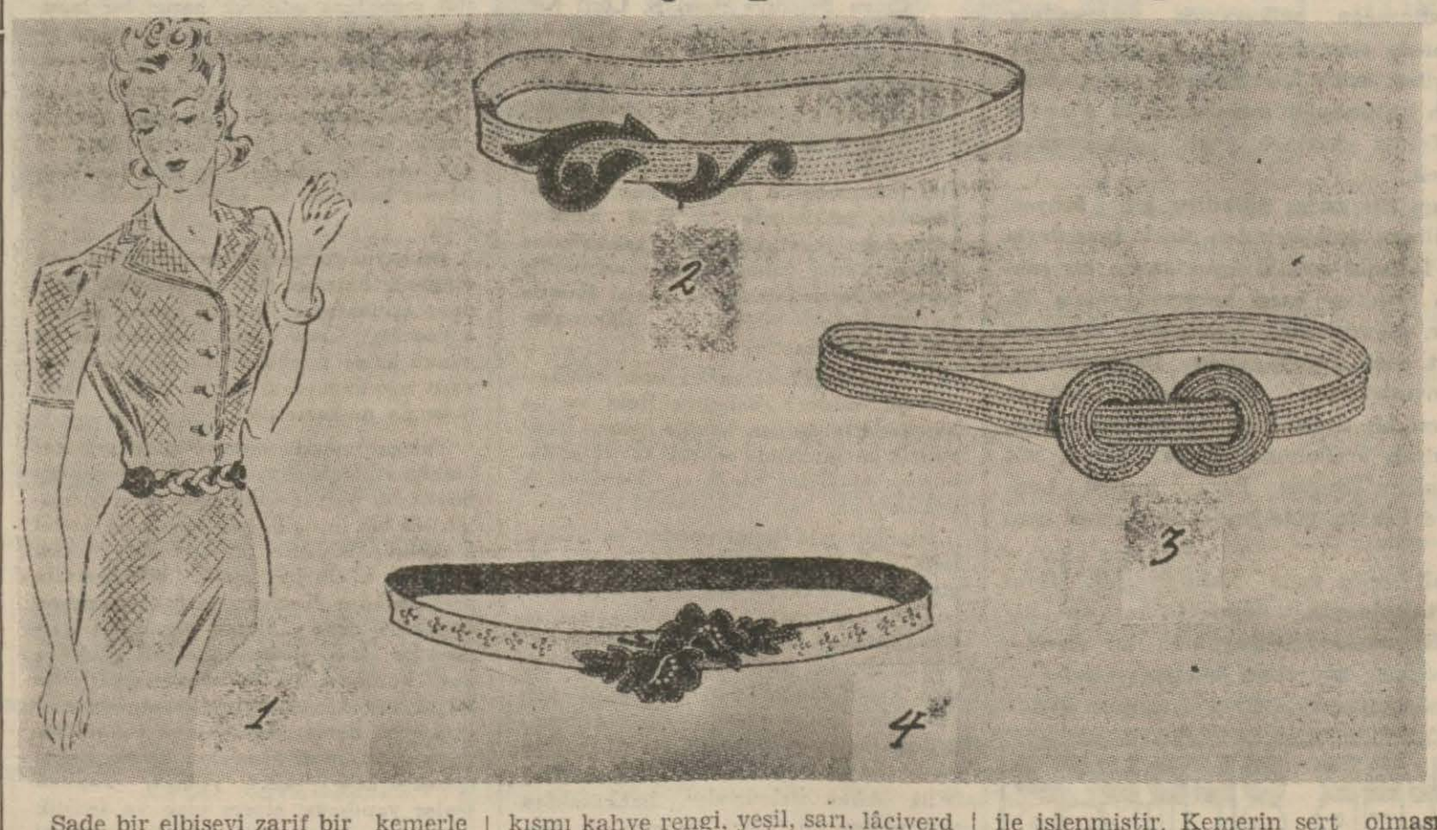

Sade bir elbiseyi zarif bir kemerle süslemek mümkündür. Bunları dışardan almak bir az pahalıya mal olur. Az bir emek sarfederek değişik biçimde kemerler evde yapılabilir.

1 — Siyah podösüet bir kemerin ön kısmını siyah, yeşil ve kırmızı podösüetten saç örgüsü süslemiştir. İki yandan birer düğme ile iliklenmektedir.

Bu kemer kahve rengi yapılırsa ön kısmı kahve rengi, yeşil, sarı, lâciverd yapılırsa ön kısmı lâcivert beyaz kırmızı yapılabilir.

2 — Elbisenin kumaşından yapılan bu kemerin üzerine makine çekilmiştir. İki fermjüple iliklenen önüne değişik renkte podösüet ya kadife bir motif konmuştur.

3 — Yünden, floş ipeğinden, yahut sicimden yapılan bu kemer tığ iğnesi ile işlenmiştir. Kemerin sert olması için her sıra işlenirken arasına kalınca bir sicim alınmalıdır. İki küçük düğme ile iliklenen kemerin önünde tığ iğnesi ile yapılmış iki yuvarlak vardır.

4 — Podösüetten kemer. Önünde siyah rugandan yapılmış iki çiçek vardır. Çiçeklerin göbeğine ve kemerin üzerine madenî çiviler konmuştur. Yahud sarı ya gümüş pul dikilmiştir.

Erkeksiz bir ada

Bütün işleri kadınlar görüyorlar

Yukarıda: Belediye reis muavini madam Masson ve elektrik santralini idare eden madam Rosher, aşağıda: Balıkçı bir kız, eczacının yerini tutan soeur Therése

Fransanın şimalinde, sahilden çok uzakta Moléne isminde küçük bir ada vardır. Adanın nüfusu 665 dir. Halk kâmilen balıkçıdır. Seferberlik ilân edilince erkeklerin hepsi askere gittiğinden adada bütün işler kadınlara bırakılmıştır. Kadınlar derhal aralarında bir iş taksimi yapmışlardır. Bu taksim mucibince gençler balık avına çıkıyorlar, orta yaşlılar adada çalışıyorlar, ihtiyarlar da ev işlerile ve çocuklarla meşgul oluyorlar.

Halkın yegâne geçim vasıtası balıkçılık olduğu için balık avı hayatî bir ehemmiyeti haizdir. Erkekler gidince genç kadınlar hiç tereddüd etmeden sandallara binerek denize açılmışlar ve ağları atarak balık avına başlamışlardır. Kadınlar tahminin fevkinde muvaffak olmuşlardır. Hattâ bunların içinde erkeklerden daha usta ve daha çok balık avlıyanlar çıkmıştır.

Balıkçılık yalnız denize açılıp balık avlamaktan ibaret değildir. Sandalları, balık avlama vesaitini iyi muhafaza ve tamir etmek de vardır. Kadınlar bu hususta da çok muvaffak oluyorlar.

Orta yaşlılara gelince, bunlardan kimi belediye reisliği gibi resmî vazifelerle, kimi fırıncılık, elektrik santralini idare ile meşgul oluyor. Adada eczacılık vazifesini de bir rahibe yapmaktadır.

Moléne kadınları altı aydanberi adalarını pek iyi idare etmektedirler. Her taraf eskisi gibi işlemektedir. Yalnız kapalı duran bir dükkân vardır. O da adanın meyhanesidir.

Zeytinyağının saf olup olmadığı nasıl anlşılır?

Satın alınan zeytinyağının saf olup olmadığını anlamak için basit iki çare vardır:

Birincisi soğuk havalarda kolayca tatbik edilir. Soğukta bırakılan zeytinyağı donar. İçerisine karıştırılan diğer yağlar daha güç donduğu için zeytinyağda donmıyan kısmın başka bir yağ olduğu anlaşılır.

İkinci çare zeytinyağı küçük bir şişeye koymak ve ağzını kapayarak güzelce çalkalamaktır. Yağ saf ise olduğu gibi kalır. Karışık ise üzerinde

Maydanoz ve dereotu kurutmak kabildir

Bazen yemeklere maydanoz veya dereotu konulacakken, bunları bulmak mümkün olamaz. Bunları evde kurutarak saklamak ve lâzım olunca kullanmak kabildir. Maydanoz ve dereotunu ayıklayıp ince ince doğramalı. İki temiz kâğıd arasına yayarak bir soba üzerine koymalı. Bunlar kuruyunca teneke kutu içinde muhafaza edilmeli.

Lâzım olduğu zaman kaşıkla alarak sıcak su içerisine atmalı. (Su kaynar olmamalı). Hararet yaprakları kabartıp taze haline getirir, ve henüz kopartılmış gibi her yere kullanılabilir.

MÜŞKÜLLERE CEVAP

Sığır dili nasıl pişirilir?

Kurtuluş P. O. R. — Dana veya sığır dili şöyle pişirilir. Satın alınan dili iki saat soğuk su içinde bırakınız. Sonra fıkır fıkır kaynıyan tuzlu su içine atarak on dakika bırakınız. Bu sudan alarak dilin üzerindeki deriyi çıkarınız. Bir tencere içerisine sade yağ koyunuz, içine dili atarak hafifçe pembeleştiriniz, bir soğanı ve iki havucu yuvarlak keserek içine ilâve ediniz, üzerine bir tatlı kaşığı un serpiniz ve hepsini ateşte çeviriniz. Soğan iyice kızarınca sıcak su ilâve ediniz. Su dili tamamiyle örtmemeli, yarısına kadar gelmeli. Tuz, biber atarak üzerini kapayınız ve bir buçuk iki saat hafif ateşte pişiriniz. Arzu ederseniz tomates salçası ilâve edebilirsiniz. Bu dil patates yahut bezelya ya nohut püresi ile yenir.

Dudak çatlakları

Bakırköy Gönül: 1 — Tırnaklarınıza, törpü ile istediğiniz şekil ve kısalığı verebilirsiniz. Çelik veya zımpara kâğıdından törpüyü her sabah, tırnakların ucundan birer defa geçirtiniz. Bu suretle tırnakların uzamasına meydan kalmaz.

2 — Dudaklarınızın çatlakları için gece yatarken kakao kaymağı sürünüz. Gündüzleri kullandığınız kırmızı yağlı olmalıdır.

3 — Briyantin kullanınız.

Zayıflık, şişmanlık

Çok basit bir ilâç

Kadınlar iki kısma ayrılırlar: Kimi zayıflamak, kimi şişmanlamak ister. Bir Amerika güzellik enstitüsüne göre, zayıflamak ve şişmanlamak o kadar basitleşmiş ki bu her kadının elinde imiş.

Zayıflamak için: — 4 bardak su içine beş siyah erik, kabukları ile kesilmiş bir elma, yarım portakalın yalnız kabuğunu dört sakız bademinin yalnız tahta gigi olan üst kabuklarını atmalı, suyu ateşe koymalı. Bir iki taşım kaynadıktan sonra ateşten indirmeli. Bir sürahiye süzmeli. Yemeklerde ve gün arası bu suyu içmeli.

Şişmanlamak için: — Her yemekte bir dilim iç ekmekle dört cevizin içini dört çay şekeri ile yemeli. (Tabiî bunlar yenilen yemeklerden hariçtir).

İlâçlar o kadar basit ki tesirli olacağına inanmak biraz güç. Yalnız zararsız olduğu için tecrübe etmekte bir mahzur yoktur.

Kaynatmadan çamaşır yıkamak

Kaynatmadan yıkanılan çamaşırın kar gibi beyaz olması için terebentinle amonyak kullanmak lâzımdır.

Bir gaz tenekesi gayet sıcak su içerisine küçük parçalara kesilmiş 750 gram sabun atarak eritmeli. Bu su içerisine bir çorba kaşığı terebentin ruhu ile üç kaşık amonyak ilâve etmeli. İyice karıştırmalı.

Yıkanacak çamaşırı tekneye koyarak üzerine bu suyu dökmeli, teknenin üstünü bir çarşafla örterek 24 saat bırakmalı.

Ertesi gün çamaşırı bu sudan çıkarırken kirli olan yerlerini çitileyerek yıkamalı.

Bu suretle yıkanan çamaşır hiç bozulmaz ve çabuk eskimez. Lekeler kolayca çıktığı için çamaşır fazla çitilenmez.

Amonyakla terebentin ruhu renkli çamaşırların renklerinin solmasına mâni olduğu için bu tertiple renkli çamaşır da yıkanabilir.

Amonyakın kokusu hemen uçtuğu gibi terebentinin kokusu da çalkanıp asılınca kaybolur.

Sivilcelerden korunmak için

Küçük sivilcelerden, kırmızılıklardan sakınmak için yüzü sıcak yahut soğuk su ile yıkamamak lâzımdır.

Sıcak su cildi gevşetir, soğuk su ise fazla sıkıştırır ve tahriş edebilir. Daima hafif ılık su kullanmak en iyi usuldür.

Gece yatarken yüz yıkandıktan sonra ayni mikdar gülsuyu ve tatlı badem yağı karıştırarak muhafaza edilen ilâçtan bir parça pamuk üzerine dökerek yüz silinirse çok faydası görülür.

Bu kuru cildler içindir. Yağlı cildler ise ayni mikdar gül suyu ile limon suyunu ayni surette kullanarak

Haftanın mizahı

(Yazı ve resimler: Cemal Nadir'in)

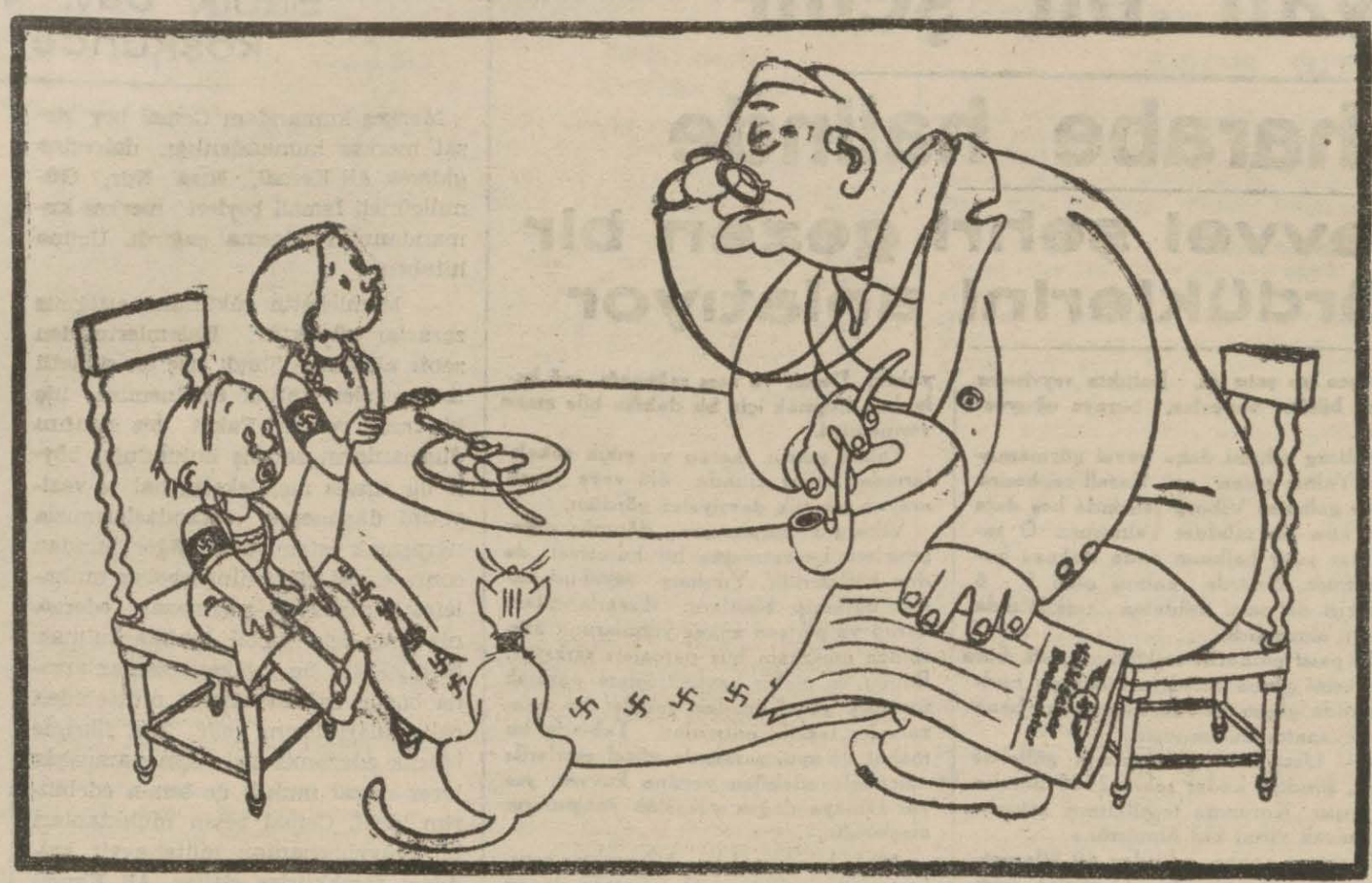

— Bundan sonra devlet sizi sebze haplarile besliyecek çocuklar!
— Ya sizi?...
— Bizi de zafer haplarile!...

Bayatî makamı!..

Münir Nureddinin dün geceki konseri de sanatkârın bütün konserleri gibi pek kalabalıktı. Denebilir ki, Cemal Reşidden başka bütün İstanbul halkı oradaydı!..

Bayatî faslına geçildiği sırada Hânım Körmükçü Refik Ahmedin kulağına eğildi ve ön sırada eli kulağının arkasında, çıplak başlı, geçkin yaşlı bir zatı gösterdi:

— Seninki bayatî makamını pek beğendi galiba!... dedi.

Refik Ahmed: — Vilâyet makamını hatırlatmış olacak!... dedi.

Kaza!..

Ana, kız, otomobille bir bayram ziyaretine gidiyorlardı. Yolda bir kalabalığa rasladılar. Bir sürü insan bir otomobilin etrafını sarmış, kaynaşıyordu. Kız sordu:

— Anne, bu ne?...

Şoför cevap verdi:

— Bir kaza küçük hanım!...

Yol bulup geçtiler. Çok gitmeden büyük bir kilisenin önünde bir kalabalık daha göründü. Gene bir sürü insan çiçeklerle donatılmış bir otomobilin etrafında kaynaşıyordu. Kız hemen atıldı:

— Anne bak, gene bir kaza!...

Halka doğru!...

«Yücel» mecmuasının altıncı yaş gecesiydi. Davetli edipler uzun bir «Humanizma» konuşmasından sonra çay salonuna buyur edildiler.

Şair Behcet Kemal Çağlar Mithat Cemalin koluna girmiş, üstada rehberlik ediyordu. Salona girecekleri sırada genç şair:

— «Yücel» in fikrini ifade edebilmek için Humanizm yerine bize nasıl bir kelime tavsiye edersiniz üstad?... diye sordu.

Mithat Cemal, üstü taze, susamlı simidlerle donanmış çay masasına baktı ve:

«— Halka doğru» demek münasip olur!... dedi.

Kont !

Tramvaya kolları çantalı iki üniversiteli kız girdi. Kalabalık içinde ancak en ön sırada oturan iki yaşlı, şık kadının dizleri dibinde ayakta duracak yer bulabildiler.

İkisi de felsefe talebesiydi. «Kant» a dair bir etüdden bahsediyorlardı.

Oturan kadınlardan biri dakikalarca bu «Kant» bahsini dinledikten sonra arkadaşına fısıldadı:

— Zaman ne kadar değişti kardeş, dedi, biz bu yaşta iken sadece «Kont» lardan konuşurduk!..

— Yeni on paralıkların ortası delik olursa ne olur baba?...
— Meteliğe kurşun atanlara kolaylık olur!...

İkbal düşkünü.

Elli yıl Beyazıd kulesinde geçen hayatın saadeti hangi iktidar mevkiinde vardır?..

Aşağıdakiler henüz uyurlarken siz çoktan güneşe sırtınızı vermiş, keyif çatıyorsunuz!... Güneşi şehir namına ilk karşılayan siz, son uğurlayan sizsiniz!...

Kirli bir yorgan gibi aşağıdakilerin üstüne çöken sisten muafsınız. Böyle günlerde büsbütün heybetlenip yükseliyorsunuz!...

Felâketleriniz mahdud: Ha deyince çarşı, pazar dolaşamamak, bir vapura binip Boğaziçine gidememek!...

Fakat saadetleriniz sonsuz: Her yer, herkes ayağınızın altında!... Bir dev padişahı gibisiniz. İsterseniz elinizi uzatır, şu Büyükadayı alır, okşar okşar gene yerine koyarsınız!.. Dilerseniz paçaları sıvar, ayaklarınızı Marmaranın menekşe rengi sularında serinletebilirsiniz!...

Ya şu karınca insanlar!... Onların hepsi emrinize amade!... Bir nefesiniz biçareleri yok etmeğe yeter!... Hele şu kendini dev aynasında görenleri bir fiske ile mat etmek işten değil!... Dillere destan olan apartımanlar yalnız size çalımlanamıyorlar. Ne kadar kabarsalar birer kibrit kutusu!...

Belediyenin, yarım asır bu saadetten nasip alan kule bekçisini şimdi tam maaşla tekaüd ettiğini öğrendik. Fakat elli yıl yükseklerde geçen bir ömrün aşağılarda çekeceği ıztırabı tam maaş değil a milyonlar hafifletemez!...

İkbal düşkünü bir adam buna en iyi misaldir!...

— Beri pak kasum reyüz, ha ne gün kar yağmiş idu?...
— Rasathane «Ha pugün güneş açaçak!» deduği gün!.

Hukuku beşer!

Kar yağdığı gündü. Elindeki gazeteye dalmış, daracık kaldırıma sığamadığı için caddede yürüyordu. Birden, karşıdan gelen bir otomobilin hırıltısı ile kendine geldi. Geldi amma otomobil de yanına geldi ve çamurluğunu paltosunun eteğine taktığı gibi adamcağızı yere serdi!

Otomobil durdu, etraftan koşuştular. Kazazede, şapkası biryanda, gazetesi bir yanda çamurlu karlar içinde yatıyordu.

Kazaya el koyan memur evvelâ yerdeki gazeteden işe başladı. Bu bir sabah gazetesiydi ve ilk sahifesinde Nizameddin Nazif harflerile şu kelimeler okunuyordu:

Hukuku beşer beyannamesi!

Teberrü !..

Kitapçılar bir araya gelmişler, Afrodite dair konuşuyorlardı. Remzi bay İlyasa döndü:

— Duydun mu, dedi, Semih Lûtfi beraet kararını öğrenince Afroditin bütün hasılatını teberrü etmiş!...

Bay İlyas:

— Olabilir, dedi, onun yerinde kim olsa şaşırırdı!...

1940 Balkan güreşi!..

Neşe ilâcı!

— Bu güzel günde biribirile boğuşan insanlar da var!...

Diye söylenip acınarak kırda dolaşıyorlardı. Dünya ahvali gönüllerini karartmıştı. İçlerinden biri:

— Ben, neşeli olmak için Greta Garbonun tavsiyesinden başka çare göremiyorum!... dedi.

— Nedir o çare? dediler.

— Basit: İspanak nevinden otlar yemek!...

Tam bu sırada uzaktan bir merkep sesi işitildi. Göğün boşluğunda bir viyolonsel gibi tatlılaşıyordu. Herkes başını sesin geldiği tarafa çevirdi:

Genç bir merkebin zümrüdleşen otlar üstünde neşe ile yuvarlanıp bağırdığını gördüler!...

Bir hesap!

Bir sanat ateşlisi fikrini kabul ettirmeğe çalışıyordu:

— İstanbula kanalizasyondan evvel tiyatro lâzımdır azizim!...

Unutma ki, yalnız şubat ayında tiyatroya 40,000 kişi gitti!...

Öteki parmaklarile hesapladı:

— Öyle amma, dedi, bu, geride kalan 718,000 İstanbullunun ihtiyacını bertaraf edemez!...

— Komedi Fransezin gelişi tiyatro | ... Hele Tepebaşındaki tiyatro

İçinde canlı hiç kimse kalmayan bir şehir

Viborg harabe halinde

Bir kaç gün evvel şehri gezen bir gazeteci gördüklerini anlatıyor

Paris Soir gazetesinin Finlândiya cephesindeki harp muhabiri Georges Kessel bir kaç gün evvel Viborg şehrini ziyaret etmiştir. Muhabir gördüklerini telgrafla şu suretle bildirmektedir:

«Viborgu ziyaret etmek için bana verilen müsaade vesikasında: «Tehlike ve mesuliyeti kendime âid olmak üzere» bu şehire gidebileceğim yazılı idi. Tehlikeyi düşünmeden donmuş bir kül yığını halini alan şehri gezdim. Finlândiya makamları gece gündüz uzun menzilli Sovyet toplarının güllelerine, tayyare bombalarına maruz kalan bu şehri ziyaretimde hayatımın maruz kalacağı tehlikenin mesuliyetini, üzerlerine almak istemedikleri cihetle bana verdikleri vesikada yukarıda işaret ettiğim kaydı yazmışlardı.

Bindiğim otomobil, eski kale şatosu önünde durdu. Rehberim, beni otomobilden inmeğe davet etti:

— Artık otomobil ile şehirde dolaşılamaz. ira atılan gülle ve bombalar, sokaklarda ve caddelerde büyük çukurlar açmışlardır. Otomobilin bu çukurlardan birine düşmesi muhakkatır... dedi.

Bir gece evvel Sortavalanın yüz kilometre cenubunda, Finler tarafından imha olan 18 inci Sovyet fırkası efradının yerlerde donmuş cesedlerini görmüştüm. Bugün de Kareli cephesinin öbür müntehasında harabeye dönmüş Fin şehrinin yıkılmış ve büyük yaralar almış taş evlerini gördüm.

Üç ay evvel Karelinin merkezi olan Viborg, 80,000 nüfuslu bir şehirdi. Rus istilâcılarının akınlarına Finlândiyanın kapılarını kapamak için İsveç asilzadelerinden Knutt Posse tarafından on ikinci asırda inşa edilmiş olan bu şehir, Baltık denizin en zengin limanlarından biri olmuştu. Seyyahlar, kiliselerini, eski âbidelerini, eski kale şatosunu hayran hayran seyrediyorlardı. Şehirde hayat şen ve şatır idi. Baltıkta seyrisefer eden bütün vapurlar, buraya uğrıyorlardı.

Viborg şehrini daha evvel görmemiştim. Yalnız geçen ay Kareli cephesine gidip gelirken Viborg şehrinde beş dafa pek kısa bir müddet kalmıştım. O zamanlar şehir halkının onda dokuzu boşaltılmıştı. Şehirde kalmış olan 5 - 6 bin kişi de pasif müdafaa teşkilâtında vazife almışlardı.

Bu pasif müdafaa teşkilâtının şefi, büro vazifesini gören belediye binasının bodrumunda geçen 25 Kânunusanide bana şu beyanatta bulunmuştu:

«— Uzun menzilli topların gülleleri hariç, şimdiye kadar şehre 2500 bomba atılmıştır. Korunma teşkilâtımız sayesinde, ancak yirmi kişi ölmüştür.»

O zaman cephe, şehirden 40 kilometre uzakta bulunuyordu. O zaman şehir otellerinde bir oda bulmak, lokantada yemek yerken radyoda cazband dinlemek, geceleri karanlıkta sarmaş dolaş olmuş gölgeler görmek kabildi.

Viborg'un semalarında, saffı harp nizamında beş Sovyet tayyare filosu dolaşıyor. Gökyüzü o kadar berrak ki, kanadlarının altında alâmeti farikaları olan Kızıl yıldızları görür gibi oluyorum.

Şimdi alarm işaretini kim verecek ve bu alarm kimin için verilecek? Artık Viborg'tan eser yoktur. Harabezare dönmüş birçok şehirleri, Fransanın şimalinde ve Belçikada Reimsi, Louvaini İspanyada Barselon limanını, Alicanteyi ve Madridi gördüm. Bu şehirler, büyük bir kısmı enkaz yığını halini almasına rağmen, ölmemişlerdi. Birçok mahalleler, masun kalmışlardı. O mahalleler de canlı bir hayat sürüyodu.

Viborg şehrinde, on beş gün zarfında Sovyet gülleleri ve bombaları, tek evi bile masun bırakmamıştır. On beş gündenberi Viborg şehrinde canlı kimse yoktur. Demir ve ateş sağanağı, sağ kalanlara kaçmak için bir dakika bile aman vermemişti.

Yalnız şehrin harap ve yıkık sokaklarında, enkaz altında ölü veya yaralı arayan tek tük devriyeler gördüm.

Viborg'u, harabezara dönmüş diğer şehirlere benzetmeyin bir hususiyeti de don kütleleridir. Yıkılmış veyahud hasara uğramış binaların duvarlarından, harap ve perişan ankaz yığınlarının üzerinden muazzam buz parçaları sarkıyor. Bunlar en mahir heykeltraşlara parmak ısırtacak güzel hendesî şekiller ve manzumeler teşkil ediyorlar. Tabiatin bu mahuf ve ayni zamanda güzel eserlerile mücadele edebilen yegâne kuvvet, yer yer semaya doğru yükselen yangınların ateşleridir.

Artık harp cephesi, Viborg'un kapılarına dayanmıştır. Harabezara dönen Viborg, Sovyet toplarının ateşi altındadır. Yer yer yükselen yangınların alevlerini ancak sezer gibi oluyorum. Alevler, uzun ve renksizdir. Buz yığınları altında için için devam eden bu yangınlar neticesinde arasıra inhidamlar duyuluyor.

Eski şehre doğru ilerliyoruz bacaklarıma kadar taze karlara saplanıyorum. Eski harap şatonun burcunda boğazını sıkılmış bir vaziyette, Finlândiyanın harp bayrağını dalgalanır gördüm. Ben dalgın bir halde etrafı seyrederken klavuzum omuzuma dokundu:

— Artık gitmeliyiz dedi. Zira Rus bataryaları, güneş batar batmaz faaliyete geçiyorlar... dedi. Hayretle sordum:

— Fakat kime karşı ateş ediyorlar?

— Sualiniz yerinde amma, hakikat böyle... cevabını verdi.

Otomobili bıraktığımız rıhtıma döndük. Yollarda yığılmış ankaza çarpmamak ve bir çukura yuvarlanmamak için adımlarıma dikkat ediyordum.

Alman kömürü yüklü iki vapur tevkif edildi

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

yan yük vapurlarına yapılacak taarruzlarda daha şiddetli davranmaları için emir verilmiştir. Almanya, bu suretle, İskoç kömürünün İngiltere cenubuna gitmesine mâni olmak ümidinde ve demiryolu şebekesinin fabrikalarla halkın kömür ihtiyacını temine kâfi gelmiyeceği zannındadır.

Fransız gazetelerinin makaleleri

Paris 5 — Ordre gazetesi yazdığı makalede diyor ki: «İtalya geçen harbde bu kabil tedbirlere, hattâ daha şiddetlilerine iştirak ve bunları tatbik etmişti. Hazırladığı protestoyu İngiltereye değil, Almanyaya vermeli idi. Çünkü mıknatıslı torpil vesaire kullanmak suretile beynelmilel ahkâma muhalif hareket eden odur.»

Excelsior gazetesi de diyor ki: «İngiltere, Almanyanın hukuku düvele muhalif hareketlerinden dolayı abloкaya karar vermiştir. İtalya, kendisini Sovyetler ve Almanya ile başbaşa kalmış farzetsin, o zaman vaziyeti ne olur? Bu düşünce sebebile kömür meselesini izam etmiyeceğini zannediyoruz.»

Alman tayyareleri Hollanda balıkçı gemilerine ateş açtı

Amsterdam 5 (A.A.) — Hollanda matbuatı, İtalyanın protesto notasını dün sempati ile karşılıyordu. Halbuki 24 saatten daha az bir zaman zarfında asgarî dokuz Hollanda balıkçı gemisi Alman tayyareleri tarafından mitralyöz ateşine tutulmuş ve bombalanmıştır.

Bugün Hollanda matbuatı, büyük bir sukutu hayale uğramış olup bitarafların ticarî münakalâtına hürmet edileceği yolunda harbin bidayetinde Almanya tarafından resmen alınan taahhütleri hatırlatmaktadır.

Vatikan gazetesinin bir yazısı

Vatikan 5 (A.A.) — Observatore Romano gazetesi, İtalya tarafından İngiliz kontrolü aleyhinde vaki olan protesto münasebetile yazdığı bir yazıda, bitarafların deniz ticaretinin Alman mukabil ablokasından gördüğü zarar, müttefikler kontrolü yüzünden uğradığı zarara nazaran daha fazla değilse bile ayni derecede olduğunu söylemektedir.

Vatikan gazetesi, Alman maynlerinin bitaraf gemiler tayfasından pek çoğunun hayatına mal olduğunu tebarüz ettirdikten sonra İngilterenin, İtalyaya yapılacak Alman ihracatına ambargo konulmadan evvel İtalyaya üç ay mühlet vermiş olduğunu hatırlatmaktadır.

Ne İngiltere, ne de İtalya ihtilâfı vahimleştirmek fikrinde değilmiş

Berne 5 (A.A.) — «Corriere Delticino» nun Londradan öğrendiğine göre, ne İngiltere ne de İtalya Alman kömürü dolayısile çıkan ihtilâfı vahimleştirmek fikrinde değildir.

Siyasî İtalyan mahafilinin kanaati şudur: İtalyanın protesto notası hasmane mahiyette değildir. İngiltere, İtalyaya dostane teminat vermiştir.

Hatta bazılarının söylediğine bakılırsa muhariplerin haklarını gözetmekle beraber bitaraflara en az zarar verecek bir hal tarzının bulunması için bir konferans akti de derpiş edilmektedir.

Ankara Borsası

5 Mart Salı

	Kapanış
1 Sterlin	5.24
100 Dolar	130.19
100 Frank	2.8827
100 Liret	6.806
100 İsviçre Fr.	29.2725
100 Florin	69.1611
100 Rayşmark	—
100 Belga	22.04
100 Drahmi	0.97
100 Leva	1.6075
100 Çokoslovak Kr.	—
100 Pezeta	13.35
100 Zloti	—
100 Pengo	23.55
100 Ley	0.6175
100 Dinar	3.0828
100 Yen	31.355
100 İsveç Kr.	31.005
100 Ruble	—

ESHAM ve TAHVİLÂT

Ergani	19.95
1933 % 5 İkramiyeli	19.75
1933 % 5 Hazine tahvili	71.—

Fıçılı şarap evlere teslim edilecek

İnhisarlar idaresinin şarap müstehliklerine bir kolaylık olmak üzere, şarabı fıçı içinde ve ehven fiatle satmağa karar verdiği malûmdur. Haber aldığımıza göre idarenin bu husustaki hazırlıkları bitmek üzeredir. Şaraplar 100, 50 ve 25 litrelik fıçılar içinde satılacak ve idarenin kamyon servisi vasıtasile gerek bayilere, gerek doğrudan doğruya telefonla sipariş verecek olan müstehlikin evlerine tevzi edilecektir. Fıçı ile verilen şarabın fiatı bayiler için litresi 18 kuruş, eşhas için eve teslim şartile litresi 20 kuruş olacaktır.

Amerikaya Amerikan fıstığı gönderildi

Dün Amerikaya 2 vagon Amerikan fıstığı ihraç edilmiştir. Malûm olduğu üzere bu mal, 10 sene evvelisine gelinciye kadar en mühim ithalât mallarımız arasında idi. 10 sene evvel gazeteler, «Türkiyede Amerikan fıstığı yetiştirilebilir mi?» mevzuu etrafında haftalarca neşriyat yapmışlardı. O zamandan itibaren tedricen yetiştirilmeğe başlanan Amerikan fıstığı, bugün memleketimizde, tekrar Amerikaya satılacak kadar mebzulen istihsal edilmektedir. Kabuklu fıstığın kilosu 15 kuruştu. Sonraları 26 ya çıkmıştı. Dün satılan kabuklu Amerikan fıstığının kilosu 42 kuruştu.

Bir mütekaid kömürden zehirlenerek öldü

Çemberlitaşta Tavukpazarında Meşrutiyet hanında oturan mütekaid müddeiumumilerden B. Hasan, evvelki gece odasına aldığı mangal kömüründen zehirlenerek ölmüştür. Cesed, Adliye doktorları tarafından muayene edildikten sonra gömülmesine izin verilmiştir.

Boykot cezası verilen sporcular

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından: Aşağıda adları, soyadları, klüpleri ve bölge sicil sayıları yazılı bulunan idmancılara iştirak ettikleri müsabakalardaki sui hareketlerinden dolayı hizalarında yazılı müddetler için genel direktörlüğümüz tarafından müsabaka boykotu cezaları verilmiştir. Bu tarihten itibaren klüplerin ve hakemlerin bu futbolcüleri ceza müddeti içinde müsabakalara iştirak ettirmemeleri lüzumu tebliğ olunur.

Anadolu klübünden 2129 Mahmud Hilmi Ogoş 1 ay, Beşiktaş klübünden 74 Feyzi Uman 2 ay, Eyüp klübünden 1045 Seyfeddin Pavir 2 ay. T. Yeni Yıldız klübünden 2004 Dikran Kılıçyan 2 ay.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIÂLİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur.

Tefrika No. 158

Sadık bey, Vahideddin'in köşkünde gizleniyor

Merkez kumandanı Cemal bey bizzat merkez kumandanlığı dairesine giderek Ali Kemal, Rıza Nur, Gümülcüneli İsmail beyleri merkez kumandanının odasına çağırdı. Üçüne hitaben:

— Memleketin sükûnuna ettiğiniz zararlar büyüktür. Kalemlerinizden zehir akıttınız. Şimdi size en şiddetli muameleleri tatbik eylememize hiç bir mani yoktur. Fakat biz etrafımı düşmanların sarmış bulunduğu böyle bir sırada memleketin hal ve vaziyetini düşünerek vatandaşlarımızla uğraşmak istemiyoruz. Eğer bundan sonra eskisi gibi münasebetsiz muhalefet yapmaktan sarfınazar ederseniz sizin için hiçbir tehlike kalmaz. Memleketin bu felâketli zamanlarında bütün münevverlerin müttehiden çalışmaları lâzım gelir. Bu fikrime iştirak ederseniz sizin için namuskâr birer mesai muhiti de temin edebilirim, dedi. Cemal beyin muhatapları bu ülüvvücenaptan mütehayyir kaldılar; teşekkürler ettiler. Ali Kemal Avrupada bir memuriyet, doktor Rıza Nur Avrupada tahsil etmek ve ilmî tetkiklerde bulunabilmek için kendisine kâfi tahsisat verilmesini istediler, Gümülcüneli İsmail ise bir köşeye çekilerek memlekette tabiî hal avdet edinceye kadar en küçük bir muhalefette bulunmıyacağına dair namusu üzerine yemin ile teminat verdi. Üçünün de istedikleri yapıldı. Rıza Nur Parise, Ali Kemal yol parasını alarak Viyanaya gittiler. Hükûmetin memuriyet vermediği Ali Kemalin bir müddet sonra İstanbula avdetine müsaade olundu.

Gümülcüneli ise yeminini tutmayarak az sonra eski siyasî entrikalarına ve kombinezonlarına gizliden gizliye çalışmağa koyuldu. Kıbrıslı Şevket bey de ilk tahliye edilenlerdendi.

Rıza Nur bey (Hürriyet ve İtilâf nasıl doğdu? Nasıl öldü?) risalesinde mevkufiyet esnasında Gümülcüneli İsmail beye karşı duygularını şu suretle izhar eylemiş olduğunu anlatıyor:

(Sadık bey bütün kuvveti ve mevcudiyeti olarak yalnız bir mühürle - Hürriyet ve İtilâf fırkasının mührü - hudud haricine kaçmış, fırkayı oraya naklettiğini iddia eder olmuştu. (1) Halbuki bu hareket olsa, olsa fırkanın naaşını bir yere nakletmekti!

Hapishanede Gümülcüneli İsmail, Ali Kemal, Kıbrıslı Şevket, Filibeli Hilmi beyler de vardı. Gümülcüneli evvelce iktidara geçerse bizi asacağını söyleyip dururdu. Dargındık. Fakat artık zarurî konuşuyorduk. Herkesin içinde kendisine şu sözleri söyledim:

— Gümülcüneli! Bu günlerin, bu felâketlerin yegâne müsebbibi sensin. Hırsının uğrunda âleme fesad verdin. Fırkayı dağıttın. İptida fırkadan çıkmamıza savaştın! Haydi, biz fena idik! Kendine şerik edip aleyhimizde beraber hareket ettiğin kimseler de mi fena idi? Fena idiyseler neden kendilerile teşriki mesai ettin? İyi idiyseler neden sonradan onları da fırkadan attın? Biz gidince Salih paşa ile, o gidince Şaban efendi ile uğraştın. Bir şahsın gölgesini bile şahsından ayırmak gibi tabiat fevkinde bir işe muvaffak oldun! Eğer şu İttihadçılar yetişmeseydi sonunda Sadık beyi de atıp yalnız sen kalacaktın! Bu senin fesaddaki meharetin, hırstaki şiddetin nedir? Bunları hep başta olmak, her şey elinde bulunmak, her şey keyfince yapılmak arzusile yapıyorsun. Arzuların selim ve meşru olsaydı da keşke yapaydın! Biz de sana itaat edeydik! Fakat bir tane olsun dürüst hareketin yok ki... Senin emelinin hulâsası hep tegallûb, hep istibdad, hep Dahiliye Nazırı olmak! Hep devlete, millete, insaniyete muzır şeylerdir. Şimdi gördün ya... Hepsi de gitti. Fakat bize de oldu!

Gümülcüneli İsmail bu sözleri tuhaf ve kendine mahsus bir sırıtma ile dinlemiş, dişlerini gösterip sükût etmekten başka bir şey yapmamıştı. Filibeli Hilmi bey de, onun vefakâr bir dostu olan Kıbrıslı Şevket bey de artık onu anlamış, sözlerimi tasdik etmişti.)

Bu sözler Hürriyet ve İtilâf fırkasında baş olanlardan bazılarının hal ve seciyeleri hakkında bir fikir verebilecek mahiyettedir.

Bay Salih Fuad (Son sultanın cinayetleri) eserinde miralay Sadık beyin korkusundan gözleri oyuklarına batmış, birkaç saat içinde âdeta zayıflamış, kamburu çıkmış, bitap ve yılgın bir ruhî halet içinde kendisine saklanacak bir yer arıyarak şehzade Vahideddin efendinin Çengelköyündeki köşküne sığındığını bildiriyor:

(Sadık bey, Kâmil paşa zamanında yapılan hapis, tevkif ve nefilerde kendisinin küllî dahl ve tesiri olduğunu İttihadçıların bildiklerine şüphe etmiyordu. Onlar şimdi şüphesiz bunun intikamını kendisinden alacaklardı.

Bir komiteci gözile vaziyeti tedkik edince memleketten kaçmaktan başka çare bulamıyordu.

Fakat nereye, nasıl kaçacaktı? Parası yoktu.

Sadık bey korktuğunu, kaçmak istediğini Vahideddine açıkça söyledi; Hiç utanmıyarak para da istedi. Lâkin şehzade oralı olmadı. Böyle bir zamanda hep birlikte bulunmak daha muvafıktı.

Vahideddin kendi vaziyetini de pek sağlam görmüyordu.

Enver bey ile arası bozuktu. Naciye sultan elbette müstakbel kocasını aleyhinde çevrilen dalâverelerden haberdar edecekti.

Sadık bey kendi köşkünde saklanabilirdi. Hükûmet bir şehzadenin hususile kendisini ikinci bir veliahd ilân eden bir şehzadenin ikametgâhını aratmak derecesinde elbette ileri gitmezdi!

Bir, iki gün sonra damad Ferid paşa dahi bu fikirde bulunmuştu. Sadık beyin hudud haricine çıkması değil, İstanbuldan ayrılması bile takip edilen gaye itibarile bir ziyan olurdu. Hattâ diğer fırka ve düşünce arkadaşları bile İstanbuldan uzaklaşmamalı idi.

Mahmud Şevket paşa kabinesi tarafından yapılabilecek bir hücuma karşı da, kendileri tarafından hazırlanacak bir tertip için de kuvvetler toplu bulunmalı idi!

Damad Ferid paşa düşmana karşı askerî muvaffakıyet elde etmeği temin ile uğraşmağa başladığı görülen yeni kabinenin dahilde şiddetli bir harekete kalkışacağına da ihtimal vermiyordu.

Vahideddinin arzusu ve damad Ferid paşanın tensibile damad Salih paşa, prens Sabahaddin, Zeki bey ile Hürriyet ve İtilâfın ileri gelenlerinden bazıları haftanın muayyen günlerinde Mediha sultanın Baltalimanındaki köşkünde toplanıyorlardı. Sadık bey de bu içtimalar için Vahideddinin Çengelköyü köşkünden Balta limanına geçiyordu. Bu iki köşk Hürriyet ve İtilâf için birer merkez gibi olmuştu.

Vahideddin hemen her gün muhalefet erkânını sarayında kabul ediyordu. Müşir Fuad paşa, damad Ferid ve Salih paşalar ile birçok Hürriyet ve İtilâfçılar haftada üçer, hattâ beşer defa Çengelköyünü boyluyorlardı.

Bu hal nihayet emniyeti umumiyenin dikkat nazarını celbetti.

Polisçe yapılan tahkikat, muhalifler reisi Sadık beyin Vahideddinin sarayında yatıp kalktığını tesbit etti.

(Arkası var)

(1) Vahideddin nezdinde saklandıktan sonra.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

FAYTON ARABASI

Naci İstanbul civarında, deniz kenarında küçük bir sayfiyeye çekilmiş, dinleniyordu. Kendisini pek yorgun hissediyordu. Son senelerini bir çok maceralar içinde, pek fırtınalı bir tarzda geçirmişti. Sabahlara kadar süren uykusuz eğlence geceleri, yıpratıcı kalb üzüntüleri, sefahat, hergünkü mide bozuklukları... Bütün bunlar onu sarsmıştı. Her barın, her eğlence yerinin gedikli müşterisi olmuştu. Son on beş, on altı senede her milletten, esmer, sarışın, kumral çok kadın tanımıştı. Bir zaman serseriliği büsbütün arttırmış, uzak memleketlerde, şehir şehir dolaşmıştı.

Hattâ arkadaşları ondan bahsederlerken şaka olarak: «Yeryüzünde, en uzak şehirlerde bile hangi bara girseniz Nacinin tanıdığı bir kadına raslarsınız... Hattâ Şanghayda bir barda bile..» derlerdi. Lâkin şimdi genç adam bu tarzdaki kadınlardan artık bıkmıştı. O biraz da kadın denilen mahlûku en tabii halile görmek istiyordu.

Bitip tükenmek bilmeyen gece yorgunluklarından bozulan sinirlerini dinlendirmek için geldiği bu tenha deniz kıyısı köyünde İffete ras gelince aradığı insanı bulmuş gibi oldu.

İffet şimdiye kadar tanıdığı kadınlardan hiç birine benzemiyordu. İki kalın örgü halinde topladığı saçlarını iki tarafa bırakmıştı. Çok sıkı örülen saçları, genç kızın alnını germişti. Yüzünde hiç boya yoktu.

O bu halile eski zaman kızlarına ne kadar benziyordu. Halbuki tahsili yerinde, iyi bir ailenin kızı idi. Çok sıkılgandı. Naci biraz dikkatle yüzüne bakacak olsa hemen başını. elinde daima ördüğü yününe eğerdi. O yünü ile meşgulken kendisini uzaktan seyretmek bile Naci için bir zevkti. Genç kızın saçları arasından süzülüp sanki derisini şeffaflaştırmak ister gibi yanaklarını yalıyan güneş ışığı onu bir kat daha güzelleştirirdi. Naci onu bu esnada yeryüzünün her tarafında rasladığı çeşid çeşid kadınlarla mukayese ederdi. İffeti hepsinden güzel bulurdu. Artık çok boyalı yüzden, jiletle kaznıp onun yerine kalemle çekilen kaşlardan, mütemadiyen sigara içen yanık tütün kokulu bar ve eğlence kadınlarından bıkmıştı. Kesilmemiş, uzun saçları, boyasız yüzü ile İffet bunlardan ne kadar ayrılıyordu. Genç kız hayat ve ümid dolu idi.

Bu tenha köyde onların sevişmeleri de şairane oldu. Naci bilhassa İffet ile yaptıkları bir araba gezintisini hiç unutamazdı. Onunla eski bir fayton arabasının içinde tozlu ve bozuk yollardan sarsıla sarsıla civardaki bir köye gitmişlerdi. Arabanın körüğünün loşluğu içinde İffetin yüzü, gözleri. dudakları daha derin mânalar alıyordu.

Genç adam onun yanında arabada giderken aklına senelerce evvel okuduğu Verter romanı gelmişti. Verterde macerasının başlangıcında da sevgilisi Şarlotla böyle bir araba gezintisi yapmamış mıydı?

Eski bir araba körüğünün altında Naci o gün bir rüya hayatı yaşardı.

İffetle geçen güzel günlerden sonra genç adam birdenbire epeyce uzun süren bir seyahate çıkmağa mecbur olmuştu. Bu uzun yolculukta hep İffeti, onun uzun saçlarını, boyasız yüzünü düşünüyordu. Bazen gözlerini kapadığı zaman kendisini körüğü kalkmış eski bir fayton arabasında, bozuk ve tozlu yollarda sarsılıyor gibi görüyordu.

İstanbula döner dönmez İffetle evlenmeğe karar vermişti. Daha yolda iken ona telgraf çekti. Genç kızla buluşacağı günü ne büyük bir heyecanla bekliyordu.

Nihayet o beklenen gün de geldi. İffetle köprünün Kadıköy iskelesinde buluşacaklardı. Genç kız vapurla köyden inecekti.

Naci iskelede bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu.

Nihayet vapur geldi. Yolcular çıkmağa başladı. Feridin gözleri hep kalabalıkta idi. Onu arıyordu. Fakat İffete benziyen kimse görememişti. Birdenbire yanında ince bir ses:

— Bonjur Naci... dedi.

Naci döndü. Karşısındaki bu genç kadını ilk bakışta tanımadı. Şaşkın şaşkın ona baktı. Birdenbire bir feryad kopardı:

— İffet!... Sen misin?..

Genç adam hayretler içinde karşısındakine bakıyordu.

Bir insan bu kadar değişebilirdi. İffet o güzelliğile meşhur uzun saçlarını kesmişti. Yüzünün üstüne, âdeta başka bir çehre resmetmiş gibi fevkalâde mübalâgalı bir tarzda boyanmıştı. Kaşlarını kökünden kazımış, onun yerine bir takım boyalarla uzun çizgiler çizmişti.

Sonra ya kıyafeti, ya kıyafeti?... Konuşması, herşeyi değişmişti.

Genç kız Nacinin koluna girerken:

— Fakat ne kadar şaşırdın... Ben bu derece değişmiş miyim? Nasıl tam senin zevkine göre giyiyorum, tuvalet yapıyorum değil mi Naci?... Düşündüm, eski halimle, eski zaman tazeleri gibi senin hoşuna gitmiyeceğimi anladım.

Bir yere oturdular. Naci bu tepeden inme şaşkınlığını biraz gidermek için tabakasını çıkardı. Bir sigara yaktı.

İffet:

— Bana sigara ikram etmez misiniz?

Diye sorunca Naci hayretli bir sesle:

— Sigara içmeğe başladın mı?

İffet buna cevep olarak çantasından şık bir ağızlık çıkardı. Sonra sigarasını yaktı. Ferid içinden: «İffeti nasıl tahayyül etmiştim. o karşıma nasıl çıktı?.. İşte. insanlar böyledir...» diyordu.

Bir aralık ona eski günlerini hatırlatmak için:

— Haydi, dedi, bugün kırlara gidelim... Hava ne kadar güzel... Fayton arabasına bineriz.

İffet yüzünü buruşturdu:

— Aman.. dedi, araba mı? Tangur tungur.. Otomobil dururken...

Şimdi Naci ne zaman sokakta bir fayton arabası görse kendi kendine mırıldanır: «Meğer insanları hiç tanımamışım!...»

Hikmet Feridun Es

BULMACAMIZ

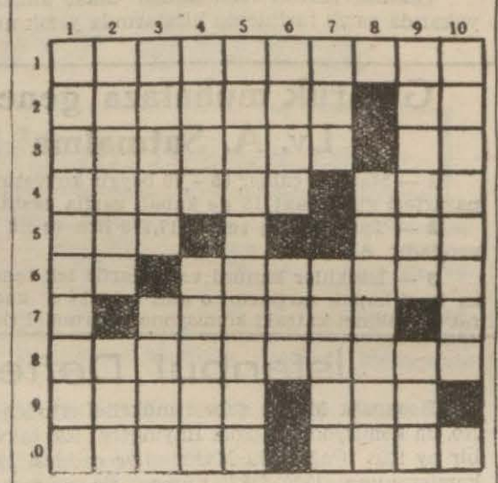

Soldan sağa:

1 — Sorgu sormak.
2 — Yangın söndürme teşkilâtı - Sıfat edatı.
3 — Kayma - Başına «K» gelirse yanmış kömür olur.
4 — İsimsiz şirket - Kapmaktan emir.
5 — Habeş generali - Başına «S» gelirse haftanın bir günü olur.
6 — İnmekten emir - Otomobil düdüğü.
7 — Tersi küffardır.
8 — Limonata satan.
9 — Taht - Eski bir Türk kavmi.
10 — Borca mukabil bırakılan emanet - Tersi hücumdur.

Yukarıdan aşağı:

1 — Ismarlanan şeyler.
2 — Hicap eden - Başına «P» gelirse insanı ısırıp sıçrayan haşeredir.
3 — O (Argu) - Başına «S» gelirse bir erkek ismidir.
4 — Meiûn - Harita ve resim taslağı.
5 — Asabileşen.
6 — Tersi denizde giyilir - Başına «K» gelirse baş olur.
7 — Snuna «İ» gelirse eski tütün inhisarıdır - Yazlık elbise yapılan kumaş.
8 — Çok sert.
9 — Tekrarlanan telefon nidası - Türkçe tasgir edatı.
10 — Makas artığı kâğıd ve bez parçaları.

Geçen budmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Evail, Ince, 2 — Mannerheim, 3 — İktizaetme, 4 — Raik, Ata, 5 — Kasd, Yel, 6 — Esasi, Sine, 7 — Ru, Biçim, 8 — Müstait, Ke, 9 — Eramilebak, 10 — Net, Mum.

Yukarıdan aşağı:

1 — Emirvermek, 2 — Vaka, Suür, 3 — Antika, San, 4 — İnikasetme, 5 — Lez, Sl, Ait, 6 — Raad, Bil, 7 — İhet, Sitem, 8 — Netayiç, Bu, 9 — Cim, Enikam 10 — Emeklemek.

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw

Ankara Radyosu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.

Türkiye saatile

ÇARŞAMBA 6/3/940

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği (Pl.), 13,30-14 Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necip Aşkın), 1- Hippmann: Seyahat şarkıları (fantezi), 2- Tchaikowsky: La Belle Au Bois Dormant balesinden vals, 3- Leopold: Karlsbad hatıraları (vals), 4- Aubert: Göbekliler resmi geçidi.

18 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Türk müziği: Fasıl heyeti, 18,35 Türk müziği: Saz eserleri (3 nay, 2 tambur, 1 kuddüm), Çalanlar: Halli Can, Basri Üfler, Nezih Yanık, Refik Fersan, İzzettin Ökte, Nuri Halil Poyraz, 18,55 Serbes saat, 19,10 Memleket saat ayarı ajans ve meteoroloji haberleri, 19,30 Türk müziği: Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla, Fahri Kopuz, 1— Okuyan: Sadi Hoşses, 1- Eviç peşrevi 2- Rauf Yekta merhum - Eviç beste: (Halkai zülfü siyahın), 3- Dede - Eviç şarkı: (Bülbül âsa), 4- İsak Varan - Eviç şarkı: (Kalbimde açılmış), 5- Taksim, 6- Zeki Arif - Ferahnak şarkı: (Küçüksün goncalar açmış), 7- Türkü: (Elvedâ dost deli gönül), 2— Okuyan: Mefharet Sağnak, 1- Nuri Halil Poyraz - Hüseyni şarkı: (Artık yetişir), 2- Tatyos - Hüseyni şarkı: (Çekdim elimi), 3- H. Arif - Muhayyer şarkı: (Ey ateşi gam), 4- Türkü: (Karanfil olacaksın) (Tahir), 20,15 Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 20,30 Temsil: Kısmet, Yazan: Refet Aksoy, 21 Serbes saat, 21,10 Konuşma (Sıhhat saati), 21,30 Müzik: Riyaseticümhur bandosu (Şef: İhsan Künçer), 1- J. Sousa: Marş, 2- L. Delibes: Kopelyadan vals, 3- Meyerbeer: Uvertür, 4- B. Ducoudray: Kamboç Rapsodisi, No. 1 ve 2, 5- B. Godard: Le Tasse (çigan dansı), 22,15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (flat), 22,35 Müzik: Cazband (Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız:
Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Muharrem 26 — Kasım 120

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	10,42	12,22	6,20	9,32	12.00	1,30
Va.	4,48	6,27	12.26	15.38	18.06	19,34

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

İSLÂM TARİHİNDE Türk kahramanları

Tefrika No. 73

Yazan: İskender Fahreddin

Falcı, Tarık'a: "Yakında saltanatınız sona erecek!„ dedi

Musa işini bitirince şimalden döndü. Bir küçük şehirde Tarıka haber gönderdi:

«Seninle istikbale aid bazı meseleler etrafında görüşmek niyetindeyim. Ordunu topla.. yola çık. Seni burada bekliyeceğim.»

Musa bin Nasir

Tarık mektubu alınca şüpheye düştü. O artık hiç birşeyden ve hiç kimseden korkmuyordu. Fakat, yaptığı büyük işin verdiği zafer hazzıyle - ne de olsa- mestolmuş sayılırdı. O, bu hazla daha ilerisini düşünemedi. Ordusuna hareket emrini verdi.

Musa onu «Saragos»da bekliyordu. Burada yüksek dağlarla çevrilmiş korkunç geçidler(derin uçurumlar vardı. Acaba Musa, Tarıkı -ordusile beraber- imha etmek için yeni bir tuzak mı hazırlamıştı?

Tarık buna ihtimal vermiyor ve yolda giderken:

— Biz, Musa ile barıştık. Onunla birleşip garbe ineceğiz.. Gotları ve Almanyayı da, bütün İspanya şibihceziresi gibi, baştan başa feth ve işgal ederek oradan Bizansa ineceğiz.

Diyordu. Tarıkın plânı çok mühim ve çok genişti. O Almanyayı fethettikten sonra, Balkanlar üzerinden Bizansa inmeğe ve bu imparatorluğun köhne temellerini kökünden yıkıp, Suriyeye «Bizans fatihi» adile girmeğe karar vermişti.

Musa çok yaşlı bir adamdı. O artık. Tarık gibi dağlarda, derelerde aylarca, yıllarca at üstünde dolaşacak bir halde değildi. Gerçi Musa çok dinç bir kumandandı. Yaşı yetmişe yaklaştığı halde istilâ ihtirasından yakasını kurtaramamıştı. O da Tarık gibi bundan zevk alıyordu.

İkisinin de bir tek emeli vardı: Emeviye hükûmetinin hududlarını genişletmek ve islâmiyeti bütün dünyaya yaymak.

Eğer Tarıkla Musanın aralarındaki şahsî zıddiyetler devam etmemiş ve cîddî suretde anlaşmış olsalardı, gelecek nesillere bambaşka bir dünya haritası bırakmağa ve emellerinin tahakkukuna hiç şüphe yok ki, muvaffak olacaklardı.

Sargos geçidinde bir konuşma..

Tarık ordusile Sargos'a gidiyordu.

Birkaç gün sonra bu korkunç geçide varmış olacaktı.

Musa onunla görüşmek için bu geçidi neden intihap etmişti? Tarık bu noktayı hâlâ düşünmek istemiyor ve:

— Musa bundan sonra bana fenalık yapmayı düşünmez..

Diyordu. Tarık bir akşam yolda ihtiyar bir İspanyol falcısına rasladı. Ordusile bir su kenarında konaklamış olan büyük kahramanın bazı çocuklukları vardı. Uzaktan geçen falcıyı gördü:

— Şu kadını buraya getiriniz..

Diye seslendi. Falcı kadını yakalayıp getirdiler.

Tarık sordu:

— Sen istikbalden haber vermesini bilir misin?

İhtiyar kadın derhal fal torbasını açtı:

— Hem de bu işi öyle iyi bilirim ki, dedi, eğer beni dövdürmezseniz size bütün gördüklerimi söylerim.

Falcının birşeyler söylemek istediğini anlıyan zeki kumandan:

— Seni dövdüren kimdir?

Diye sordu. Kadın:

— Biraz ötedeki geçitlerden geçiyordum.. ben dağlı bir kadınm. Çocuklarımı kaybettim. Şehirden şehire geçerek kendimi avutuyorum. Orada sizin gibi büyük bir kahraman beni yolumdan çevirtti ve: «Fala inanan kâfirdir!» diyerek arkama elli sopa vurdu. Günlerce yerimden kalkamadım. Eğer siz de bana bu işkenceyi yapacaksanız şimdiden torbamı toplayıp gideyim.

Tarık, ihtiyar kadının omuzunu okşadı:

— Teseliye ihtiyacım var. Merak etme.. Sen anam yerinde bir kadınsın! Seni dövdürsem, o zaman daha büyük bir günah işlemiş olurum. Musa asabi bir adamdır. Sen onun kusuruna bakma!

Falcı cesurane bir tavırla şunları söylemeğe başladı:

— Zevale mahkûm akşam güneşi gibi yakında söneceksiniz... Sizin gibi meşhur bir arkadaşınız daha var: Onun akibeti çok fecidir; dilenerek, sürünerek ölecektir. Bugünlerde bir ölüm tehlikesi daha geçireceksiniz.. ve pek yakında bu arkadaşınızla beraber İspanyadan hareket ederek, uzak memleketlere gideceksiniz!

Tarık kaşlarını çatarak sordu:

— Yıldızım sönüyor demek, öyle mi?

— Evet.. üç kere taş attım.. üçü de boşa düştü. Saltanatınız nihayete eriyor!

— Elbette her gecenin bir sabahı olacak. Güneş bile, akşam olunca batıyor. Biz de gecelerin korkunç karanlıkları içinde kaybolmağa sönüp gitmeğe, unutulmağa mahkûmuz.

Tarık, falcıyı fazla dinlemek istemedi. Kendisine bol bahşiş vererek yanından uzaklaştırdı. O, falcının sözlerine ve fala inanmış değildi. Fakat, bu sözler o kadar yerinde söylenmiş, o kadar büyük mânalar ifade eden bir hakikatti ki... Nihayet her meşhur kahraman gibi, o da hayatının nasıl bir gün sona ereceğini görüyor ve düşünüyordu.

Tarık o geceyi buhran içinde geçirdi. Henüz İspanyadan uzaklaşmak fikrinde değildi. Ertesi sabah derhal kalktı. Ordusunu topladı, durmadan yürüdü.. kendisini bekliyen Musaya mülâki olmak için sabırsızlanıyordu.

İşte Sargos geçidleri...

İkinci günü öğleden sonra birinci geçidi kolayca geçmişlerdi. İkinci geçid korkunç bir berzahın ağzında idi. Musanın buraya neden geldiğini bir türlü anlıyamıyan Tarık. bu berzahın kenarından geçerken şüpheye düşmüştü:

— Acaba Musa beni ordumla, aziz harp arkadaşlarımla birlikte burada telef etmek mi istiyor?!

Biraz sonra Musanın gözcüleri göründü.

Tarıka yol gösterdiler.. ve ordu bu korkunç yollardan kolayca geçerek, ikinci (Sargos geçidi) üzerinde Musa ile karşılaştı.

Musa bin Nasir bu yolu kesmiş, askerini geçidin iki tarafına yerleştirmişti. Tarık, Musaya:

— Beni ordumla birlikte buraya niçin çağırdınız?

Diye sordu. Musa ciddî bir tavırla:

— Halifeden emir aldım, dedi, eğer bunu sana yazsaydım, belki de gelmiyecektin. Artık şama döneceğiz.. İspanyadaki vazifemiz bitmiştir. Endülüs, Emeviye devletinin zengin, büyük bir vilâyetidir. Abdülâziz Endülüsü idare edecek. Ona ordularımızın bir kısmını -burada kalmak isteyenleri- bırakacağız. Ve biz, halifenin hediyelerini, esirlerini alıp hemen yola çıkacağız. Çabuk dönmek için -biraz tehlikeli olmakla beraber- bu geçidleri aşarak yola düzülmek istedim. Burayı tercih edişimin sebebi budur, Tarık!

Tarık, Musayı dinlerken, iki gün önce yolda rasladığı ihtiyar İspanyol falcısının sözlerini hatırladı.. ve kendi kendine:

— Ben Türküm, dedi, Musa Araptır. Ne de olsa Endülüsteki şöhretimi çekemiyor. Şama dönmemizi istiyor. Madem ki halife de dönmemizi emretmiş.. döneriz.

Ve orada birkaç gün kaldıktan sonra, Endülüste kalacakları ayırdılar; Garnataya, İşbiliyeye, Kartabaya ve diğer Endülüs şehirlerine dağıtarak Sargosdan ayrıldılar.

(Arkası var)

Yakında

TÜRKÂN HATUN

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 86

Nakleden : *(Vâ - Nû)*

İşte bu cihetçe de iki kadın birbirine benziyordu.

Gerçi bir zaman Kudret Kolonbey Hidayeti azıcık yoklamak teşebbüsünde bulunmuştu; lâkin kadından gördüğü soğuk muamele karşısında fazla ısrarın lüzumsuzluğunu derhal anlamış, işi ileri vardırmaktan vaz geçmişti.

Adam sen de!... Kadın kalmadı değil ki... Hidayete âşık da olmadı şükür... Kendi Kadriyesile idare eder; geçici bazı kadınlar bulursa onlardan da çimlenir, olur biter!

Derd bu mu?... Derdsiz başa niçin derd açacak...

Hoş, zaten canını sıkan birşey de yok değil ki.. Meselâ, Kolonbeyzade, kayın pederi Molla beyefendinin dünyaya kazık kakmağa niyet etmişçesine hayata mukavemet edişine fena içerliyordu. Canım artık yaş ilerleyince, fazla uzatmamalı, şu fanî dünyadan hayırlısile tası tarağı toplamalı değil mi?

... O gün, sabah gezintisinden sonra, İstanbuldaki evine gitmek üzere otomobiline binerken, Kudret bey işte bunları düşünüyordu.

Sonra, şehrin iyi bir lokantasında karnını doyuracaktı. Adliyeye uğrıyacak; borsadaki tahvilât işine bir göz atacaktı. Kâhyası kiraları topladıysa onları bankaya gönderecekti. İşte bu gibi ağır işleri vardı!

Öğleden sonra bir aralık, Talimhane meydanındaki eve, metresine uğrayıp bu lâtif kapatmasından azıcık kâm alması da muhtemeldi. Durun hele bakalım! Şayet canı isterse...

Akşam üzeri, nefis bir sigara yakar, otomobiline atlar, tüttüre tüttüre, asfalt yoldan, Yeşilköydeki evine dönerdi! Ve mesud aile hayatına böylelikle başlardı.

Vicdanında hiç, hiç bir azap yoktu. Gençliğinde işlediği aşk faciasını düşünmüyordu bile...

Gençlik!

Kendisinden şimdi gençlik öyle uzaktı ki... Şayet düşünecek olsa, ancak iyi taraflarını aklından geçiriyordu. Öyle acı şeyleri hatırlamağa ne ihtiyaç vardı?

Hele mahud Baha?... Denizde kumdu. Cim karnında bir nokta bile değildi... Unutmuş gitmişti... Meşhur hukukçu, ömründe kaç kişinin kalbini kırmıştı! Hem şahsî, hem de meslekî sahalarda... Kızıp koğduğu adamlar olmuştu... Pek çok kimselerin mahkûmiyetine sebebiyet vermişti. Bunlar arasında Baha, ancak bir kişicikti... Hikâyeyi anlatsalar bile bunu zor hatırlıyacaktı.

Lokantaya girdi. Başı yukardaydı. Öteki beriki kendisine hürmetkârane selâm veriyorlar. O da tepeden bakarak selâmlara mukabele ediyordu.

Tam bu saatte, Maide hanımefendi, öğle saatinin şiddetlice güneşine karşı pancurları indirmiş, Yeşilköydeki evinin penceresinden dışarı bakıyordu.

Karşıdaki küçük yoldan beyaz bir gölge geçti. Beyaz bir güvercin gibi lâtif bir hayaldi bu... Bahçenin duvarına doğru yürüdü.

Maide gülümsedi.

Zira, bu gölge, kıziydi.

Belkis, pek güzel bir bahar elbisesi giymişti. Ankara yününden örülmüş tüy gibi bir sueter...

Anne, balkona çıktı. Köşeye dayandı. Kızının ne yaptığını görmek istiyordu.

On dakika kadar bekledi.

Belkis, ağaçlar arkasından tekrar göründü.

Komşu duvarına pek yakındı.

Gizlenir gibi hareketler yapıp evine bir nazar attı.

Anne, farkına vardı:

A...

Kızının elinde kâğıd gibi bir şey var...

Gözleri iyi gördüğü için, mesafenin uzaklığına rağmen Maide hanım, bunun mektup olduğunu anlamakta güçlük çekmedi.

Belkis ise, balkonda, direğin arkasında duran annesini seçemedi. Mektubu, usuletle, mahud tabiî posta kutusuna bıraktı.

Annenin kalbi, heyecanla çarpıyordu.

Hemen içeri koştu. Bir dürbin aldı. Şimdi artık kızının hareketlerini daha yakından takip edebiliyordu. Bu ne demekti? Belkiş ne yapıyordu?

Genç kız, ayni posta kutusunda bulduğu başka bir mektubu, nasıl büyük bir merakla, iştiyakla okuyor! Bir daha, bir daha okuyor!

Lâhzada, anne, her şeyi tahmin etti.

Titriyordu. Hiddetten değil. Hayretten ve korkudan. Odadan çıktı. Bahçeye indi. Başkaları tarafından görülmemek için tâ öte taraflardan dolaştı. Kızının bulunduğu cihete gitti.

Belkis, bir tahta kanapede oturuyordu. Dalgındı.

Anne, kuru bir dala bastığı için çıtırtı oldu. Belkis, ürkek bir ceylân gibi yerinden sıçradı.

Kıpkırmızı kesilerek ayağa kalktı.

Maide hanım, ciddî bir sesle:

— Belkıs! - dedi. - Ne yapıyorsun?... Ne var?... Ne oluyor?... Söyle bakalım!... Bana her şeyi itiraf etmeni istiyorum.

— Anneciğim!

— Her şeyi, her şeyi söyle bakalım... Hem olup bitenleri saklamağa da ihtiyacın yok ki... Yaptığın şey çok fena, evlâdım, çok fena...

Genç kız kısa bir tereddüdden sonra, fazla mukavemetin fayda veymiyeceğini kavradı. Sararmıştı, titriyordu. Annesi, kızını fazla üzmek istemediğinden ona kolunu uzattı. Yavrusunu kendine doğru çekti. Belkıs, Maide hanımefendinin boynuna sarıldı. Hıçkırmağa başladı.

Senenin şu devresinde Yeşilköyün çiçekleri nasıl baharı temsil ediyorlarsa, Belkıs, öylece onlarla bir ahenk teşkil ediyordu. Bir goncanın lâtif bir şekilde çatlayışı gibi, kalbinin güzelliğini annesine açıverdi.

Zaten Maide hanımefendi onu sıkıştırıyordu:

— Sühi beyi seviyor musun?

Kızcağız, yüzünü gizliyerek:

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — Daktilo bilen, Fransızca, İtalyanca, Türkçe ve Rumcayı mükemmelen konuşan büyük otellerde çalışmış tecrübesi fazla elinde bonservisi mevcud Fam dö Şambr olarak ta iş kabul eder. Kanaatkârdır. Beyoğlu Fındık sokak 13 numaraya müracaat.

EV İŞLERİ ARAYAN BİR BAYAN — Bir veya iki kişiye aid olmak üzere bunların yemek, çamaşır ve buna mümasil işlerile meşgul olmak üzere bir ev kadını iş aramaktadır. Adres: Akşam E. K. A.

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BİR BUHAR MAKİNESİ MAKİNİSTİ ARANIYOR — Ankaraya çok yakın bir fabrikada çalışacaktır. Türk tebaası olması şarttır. Bonservislerile, Galata Billür sokak Güneş han birinci katta mühendis Asım Yolaça her gün saat 17 - 18 arasında müracaat etmeleri. — 2

3 — SATILIK EŞYA

KELEPİR BİLÂRDO — Taşraya azimet dolayısile acele satılıktır. Veznecilerde tramvay caddesinde 88 numaralı kıraathanede.

SATILIK OTOMOBİL — Graham marka 937 model radyosu ve kaloriferi var 4 şişe benzin ile 120 kilometre garanti takside çalışır vaziyette. Cağaloğlu Halkevi arkasındaki Garaja müracaat.

MATBAA MÜCELLİT BIÇAĞI — Kıravuz marka 50 santim bıçaklı yeni satılıktır. Sirkeci Liman han sırasında Birlik Terakki şirketine müracaat telefon: 22229

ACELE SATILIK MAKİNE VE MOTÖRLER — Dizel - Deutz motörü 939 model. Santrifüj Elek makinesi. Üstüvane Kuars Fransız. Motör Scımens 4,1/2 beygir. Elektrik dinamosu 45 Amp. 110 W. Müracaat: İstanbul Ketenciler kapısı Sabuncu han karş. Fındık sok. No. 6. İsmail Kemal. — 3

SATILIK OTOMOBİL — Reno marka 937 model 700 liraya. Müracaat: Galatada Gümrük başmüdürlüğü karşısındaki benzinciye. — 2

SATILIK PİYANO — Azimet dolayısile Nenmeyer marka bir Alman piyanosu satılıktır. İsteyenlerin, Bomonti istasyonu İzzet paşa sokağında, kimyager Hulki apartımanında 1 numaraya müracaat edilmesi. — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

ACELE SATILIK ve KİRALIK APARTIMAN — Maçka Teşvikiye caddesi 29/31 numaralı 3 katlı 25 odalı havadar bahçeli ve iki caddeye yüzü ve gayet geniş balkonu ve kalorifer tasisat mahalleri kısmen ihzar edilmiş ve denize nezareti olan mücedded apartıman satılık ve kiralıktır. Taliplerin 3 üncü kata müracaatları. — 10

BAKIRKÖYÜNDE — İstasyona iki dakika mesafede denize tamamen hâkim arsa metresi iki liradan. Bakırköy Zuhuratbaba caddesi 22 numaraya müracaat.

BEYOĞLUNDA — Tarlabaşı Yağhane sokak 35 numaralı beş katlı kâgir bina (3000) liraya satılıktır. Bakırköy Zuhuratbaba caddesi 22 numaraya müracaat.

AYAZPAŞADA 3 VE 5 ODALI KİRALIK APARTIMAN DAİRELERİ — Denize nazır geniş balkonlu kalorifer, sıcan su ve bilûmum konforu haiz apartıman daireleri kiralıktır. Ayazpaşada (Alman sefarethanesi yakınında) Çifte Vav sokağı No. 11. — 2

SATILIK KÖŞK — Büyükçamlıca Alemdağı caddesinde beş oda mutfak ve antresi iki helâ dört dönüm meyevalık bahçesi içinde tatlı tulumbalı suyu dahili yağlı boyadır. Üsküdar vapur iskelesinde gazinocu Kemale müracaat. — 5

ACELE SATILIK ARSA — Yenikapıda Tülbentci Hüsameddin mahallesinde İsmail Sefa sokağında 7 numaralı istikbali parlak ve sahile yakın yüzü 11 metre, mesahası 300 metre murabbaı arsa ucuz satılıktır. Taliplerin Lâleli caddesinde 290 numarada emlâk komisyoncusu bay Kâzıma müracaatları. — 4

SATILIK HİSSELİ HANE — Binbirdirek Fazlıpaşa eczane sokak 1 No. lu kârgir hane içinde hamamı, matbahı, bahçesi, elektrik, terkos ve havagazı tesisatı mükemmel seksen hissede 21 hissesi acele satılıktır. İçindekilere müracaat. — 2

SATILIK — 2500 liraya Kızıltoprak Şahin kâhya sokak No. 4 bahçe içinde iki taraflı hane biri dört ćteki üç odadır. Elektrik, su ve havagazıları da vardır. İçindekilere müracaat. — 4

NİSAN İPTİDASINDAN İTİBAREN KİRALIK EŞYALI YAHUT EŞYASIZ APARTIMAN — Şişlide Osmanbeyde kâin olan bu apartımanın 7 odası vardır ve bütün konforu haizdir. Talip olanlar telefonla 81378 numaraya hergün saat 10 dan üçe kadar müracaat etmeleri. — 11

PANSİYON ARANIYOR — Bir üniversite talebesi için bir odalı pansiyon aranmaktadır. Akşamda L. K. rümuzuna müracaat. — 2

SATILIK APARTIMAN — Beyoğlunda Tünele yakın bir yerde ayda yüz lira kira getiren bir apartıman satılıktır. Görmek isteyenler, çarşamba ve cuma günleri saat 12 den sonra Nişantaşında Hacı Emin efendi sokağında 40 numaralı eve müracaat edebilirler. — 2

SATILIK EV — Büyükada Kumsal Büyük Şakir paşa sokağı 11 numara içi dışı yağlı boya 6 odalı kuyu ve sarnıçlı ayrıca arka tarafında iki oda bir mutfak bir evi 4500 liraya satılıktır. Taliplerin Maçka Kâğıthane caddesi Kâmil bey apartımanı 52/4 numaraya müracaatları.

SATILIK ARSA — Cihangirde Firuazağada tek ve çift apartıman yapılmağa müsait 8,35 ve 15 metre cephesi 22, 25 derinliği olan denize nazır iki arsa satılıktır. 40856 telefona sabahları Galatada Altıncı Vakıf hanında 27 numaraya müracaatları.

KİRALIK MAĞAZALAR — Galatada Rıhtım caddesinde 155 numarada Veli Alemdar hanının pasajındaki beş mağaza kiralıktır. Han kapıcısına müracaat. — 2

SATILIK KÖŞK — Emirgânda dokuz oda, beş salon, mutbak, hamam ve 2100 metre murabbaı bahçeli bir köşk satılıktır. Talip olanların Emirgânda merhum general Halis Bıyıktay eşine veya Samatya baş komiseri Fehmi Karabekire müracaatları. — 6

KİRALIK EV — Şişli Çocuk hastanesi civarında operatör Ralf sokağı No. 5 dört oda. bir sofa bir geniş taşlık, fırınlı ocaklı mutbak, çamaşırlık, banyo, telefon, elektrik havagazı, terkos, heran sıcak su içindekilere müracaat.

KİRALIK EV — Maçka Nişantaşı Rumeli caddesi Zafer sokak Halkevi karşısında kalorifer, havagazı, banyo ve sair konforu ve büyük bahçeyi ve sıcak su tesisatını haiz ve dokuz odalı müstakil bir bap hane kiralıktır. Talip olanların ayni sokakta 53 numarada Gilorya apartımanı kapıcısı Raşid'e müracaat etmeleri ilân olunur. — 1

KİRALIK ODA — Yalnız bir bay için banyo, su ve elektriği olan pansiyon oda kiralıktır. Akşam'da Pansiyon rümuzuna mektupla müracaat. — 1

5 — MÜTEFERRİK

HUSUSİ DANS DERSLERİ — En son dansları en kolay, çabuk ve ehven şeraitle öğrenmek için. Beyoğlunda İstiklâl caddesi Foto Kanzler yanında No. 63 profesör Kemal Sami Bayere müracaat.

YENİ PARİSTEN GELEN GENÇ BAYAN — İngilizce ve Fransızca ders veriyor. Akşam gazetesinde M. M. müracaat.

RİYAZİYE - FİZİK DERSLERİ — Muktedir bir lise muallimi tarafından Riyaziye ve Fizik dersleri veriliyor. Akşam gazetesinde A. D. Öğretmen rümuzuna mektupla müracaat ediniz. — 3

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden
N. C. Z. — F. C. Z. — E. G. B. — N. G. — B. B. — M. M. — Muharrir
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

BAHÇE, PARK

Belediyeler için yapılacak parklar alâkadarlarına:

Park ve bahçeler için lâzım olan her nevi ve orman ve çiçek fidanlarını en müsait şeraitle bahçemizden tedarik edebilirsiniz. Bir defa teşrifiniz iddiamızı isbat edebilir.

Adres: Pangaltı Fiat garajı yanında fidan bahçesi No. 6

Çocuk hekimi
Dr. Ahmet Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 den sonra Tel: 40127

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Binbirdirekte satılık kıymetli arsa

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

1 — Sultanahmette Binbirdirek mahallesinde eski Eczahane yeni Işık sokağında eski 14 - yeni 20/22 No. lu çap mucibince 751 - metre murabbaındaki vakıf arsa tamamı satışı kapalı zarf usulile 2/3/940 tarihinden itibaren on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılmıştır.

2 — Maa taviz muhammen bedeli (9374) lira (97) kuruş ve ilk teminat (703) lira (12) kuruştur.

3 — İhalesi 18/3/940 - tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte Çemberlitaşta Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır.

4 — İsteklilerin 2490 - No. lu arttırma ve eksiltme kanunu hükümleri dairesinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının da yine bu saate kadar gelmiş bulunması meşruttur.

5 — Şartnamesini görmek daha fazla malûmat almak isteyenlerin mezkûr Başmüdürlük Mahlûlât kalemine müracaatları. (1626)

★

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermeyen ve adresi idaremizce bilinmeyen Salmatomruk'ta Kefevi vakfının mütevellisi Mehmet Naili bin Mustafa'nın ilân tarihinden itibaren on beş gün zarfında idaremiz Mülhak Vakıflar Şefliğine müracaatla vakfına ait muameleyi takib ve hayır şartlarını ifa etmesi aksi takdirde hakkında kanuni muamele yapılacağı ilân olunur. (1740)

★

Semti ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. su	Cinsi	Muhammen aylığı Lira	Kr.
Kâtip Kasım	Musalla ve Cami	40,16	Dokuma fabrikası	45	00
»	»	42	Dükkân ve oda ve arkasında bodrum halen dokuma imalâthanesi.	12	00
Hoca Paşada 45-No. lu kireçhane arkasında			Dıvarla müfrez arsa	4	00
Çarşamba, Koğacı dede		141,143	Arsa ve baraka	4	00
Küçük Mustafa paşa Müftü Ali			Çatısız 4-dıvardan ibaret Müftü Ali camii	1	50

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 941 - senesi Mayıs sonuna kadar.

Sayım ocağı	Taşköprü, Hünkâr suyu	2,5 - hektar tarla		12	50

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 942 - senesi T. evvel sonuna kadar.

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İstekliler 12 Mart 940 salı günü saat on beşe kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar kalemine gelmeleri. (1658)

★

1 — 80	6/3/940	Çarşamba	Eytam
1 — 75	7/3/940	Perşembe	Tekaüt
81 — 150	8/3/940	cuma	Eytam
76 — 140	9/3/940	Cumartesi	Tekaüt
151 — Daha yukarı	11/3/940	Pazartesi	Eytam
141 — : :	12/3/940	Salı	Tekaüt

Vakıflar idaresi veznesinden maaş almakta olan tekaüt ve yetimlerin üç aylıkları yukarıda yazılı tarihlerde hizalarında yazılı numara sıralarına göre verileceği ilân olunur. (1342)

Gümrük muhafaza genel komutanlığı Istanbul Lv. A. Satınalma komisyonundan :

1 — Mazotla çalışır 65 - 70 beygir kuvvetinde dört adet tam Dizel motörünün 11/3/940 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasarlanmış tutarı 17,770 lira ve ilk teminatı 1333 liradır. Şartnameleri komisyondadır. Alınabilir.

3 — İstekliler kanuni vesikalarile iek teminat makbuzlarını veya vezne makbuzlarını havi kapalı zarflarını o gün saat 14 e kadar Galata Mumhane caddesi İbrahim Rıfat han ikinci kattaki komisyona getirmelidirler. (1297)

İstanbul Defterdarlığından :

Hocapaşa Maliye şubesi mükelleflerinden Sururi mahallesi Emin bey han 11 - 14 No. da komisyoncu Nikola Hayingere: 928 takvim yılına ait defter ve vesaikinizle birlikde bir ay için Cağaloğlu Mahmudiye caddesi 19 No. lı Zeki Bey apartımanındaki itiraz komisyonuna 1329/5387 numara ile müracaatınız lüzumu 3692 sayılı kanunun 10 ve 11 inci maddeleri mucibince tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (1720)

Yüksek öğretmen okulu Satınalma Komisyonu Reisliğinden :

Yüksek öğretmen okulunun ihtiyacı olan ve beher kilosu (130) kuruş tahmin edilen (1200) kilo sadeyağ için 29/2/940 perşembe günü saat 11 de yapılan açık eksiltmeye hiç bir istekli çıkmadığından eksiltme 10 gün temdit edilmiştir. Ve 11/3/940 pazartesi saat 11 de tekrar yapılacaktır.

İlk teminat (117) liradır.

Eksiltme Cağaloğlunda İstanbul erkek lisesi binası yanında yüksek mektepler muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunca yapılacaktır.

İstekliler ticaret odasının yeni yıl vesikası ve ilk teminat makbuzu ile birlikte belli gün ve saatte sözü geçen komisyonda bulunmaları. Teminat yatırmak ve şartnameyi görmek isteyenler İstanbul Şehzadebaşında Yüksek öğretmen okulu idaresine müracaatları. (1718)

Hereke Fabrikaları Memur ve işçiler kooperatif şirketi

nizamnamesinde yapılacak tadilât için mezkûr şirket başkanlık vekâletinden:

23. mart 1940 tarihine müsadif cumartesi günü saat 16 da şirketimizin fevkalâde toplantısı Herekede şirket merkezinde yapılacağından asgarî bir hisseye malik ortakların mezkûr günde teşrifleri rica olunur.

Müzakerat ruznamesi: Tadil edilecek maddeler hakkında

ESKİ ŞEKLİ

3 üncü madde: Fabrika müstahdemini şirkete lâakal bir hisse ile iştirâk edecekler ve dahil olacak zevat nümunesi mevcud bir taahhütnameyi imzalayacaklardır.

6 ncı madde: Bir hisse senedi beş lira varakai nakdiyedir. Her hissedar asgari bir âzami yüz hisseye malik olabilir.

11 inci madde: Bilânço mucibince tahakkuk edecek temettüat berveçhiâti taksim olunacaktır.

% 10 ihtiyat sermayesi
% 3 ikramiye olarak şirket müstahdeminine
% 30 iştirâk hissesi temettüü olarak sermayeleri nisbetinde hissedarlara,

% 57 istihkak hissesi temettü olarak her birerlerine o sene zarfındaki mübayaat ve istihlâki nisbetinde keza hissedarana tevzi ve taksim olunur. Bilânçoda zuhur edecek açık ve zararlar ihtiyat sermaye ile kapatılacaktır. Yalnız ihtiyat sermayenin mikdarı sermayei asliyenin beşde birine baliğ olduktan sonra temettüattan ihtiyat akçesi olarak artık bir şey tevkif edilemez. Fakat her hangi sebeple mikdarı tenakus edecek olursa noksanı vakiin ikmaline kadar kemafissabık tevkifata devam olunur.

26 ncı madde: Satış peşin para üzerine olup şirketten veresiye mal verilmesi memnudur. Ancak fabrika müstahdemin ve amelesi her ay nihayetinde fabrika idaresi tarafından istihkaklarından bittevkif şirkete tesviye edilmek şartiyle şehri alacakları maaş ve ücretin mikdarı takribisinin nısfı ile hisse bedelinin mecmuuna kadar veresiye mübayaatta bulunulabilir.

27 inci madde: Fabrikada az çok hizmetleri sebketmiş olanlarla fabrikada mukim hükûmet ve müessesatı resmiye memurini ve kooperatif müstahdemini dahi Hey'eti İdare kararıyle hissedarlığa kabul edilebilir. Bu misüllü hissedarana da bir ay zarfında ödenmek şartiyle, malik oldukları hisse bedeli kadar kredi verilebilir. Bir ay zarfında deynini tesviye etmeyenlerin Hey'eti İdare kararıyle şirketteki hissesi bedeliyle hesabı kapatılarak şirketten ihraç olunur.

YENİ ŞEKLİ

3 üncü madde: Şirkete ortak olmak isteyenler, evvelemirde, bu cihetі mübeyyin bir taahhüdname imza edeceklerdir.

6 ncı madde: Bir hisse senedinin bedeli beş Türk lirasıdır. Şirkete ortak olabilmek için en az iki hisseye malik olmak şarttır.

11 inci madde: Bilânço mucibince tahakkuk edecek safi kârın:

% 15 i Adi ihtiyat açkesi,
% 5 i Şirket memur ve müstahdemlerine ikramiye olarak tefrik ve
% 80 i Şirket işletmeleriyle yaptıkları muameleler nisbetinde ortaklara iade olunur.

Ortaklara yapılacak bu iadede hangi işletmelerde yapılan muamelelerin esas tutulacağı her sene İdare heyeti kararıyle tesbit olunur. İdare heyeti kararına nazaran kar tevzine esas tutulmayan satışlarla, ortak defterinde kaydı bulunmayan eşhasa yapılmış satışlara isabet eden karlar fevkalâde ihtiyat mahiyetinde hususi bir hesaba alınır. Bu hesapta görülecek meballiğ, Umumi heyetin tasvibine arz olunmak üzere, İdare heyeti kararıyle, şirketin maksadları meyanında bulunan içtimai mevzu ve yardımlara tahsis olunabilir. İhtiyat sermayenin hududu yoktur. Bilânçoda görülecek zararlar ihtiyat sermayeler ile kapatılır.

26 ncı madde: Satış peşin şartiyle olup şirketin ortaklariyle veresiye muamelede bulunması memnudur. Ancak, ortaklara senede bir defaya mahsus olmak ve bedeli âzami dört taksitte kesilmek üzere bir takım elbiselik veya muadili mensucat verilebilir.

27 nci madde: Şirkete âza olmak için fabrika veya fabrikanın bağlı bulunduğu müessesesye vazifeten mensup olmak şarttır. Ancak, fabrikada evvelce hizmetleri sebketmiş olanlardan ve Devlet müessesatı memur ve mensuplarından fabrika civarında ikamet edenler ile şirket memur ve müstahdemleri de ortaklığa kabul edilebilirler.

Arslan ve Eskihisar Müttehit çimento ve Su kireci fabrikaları Anonim şirketinden:

İLÂN

Ticaret kanununun 361 nci maddesi ve şirket mukavelenamesi ahkâmına tevfikan Aslan ve Eskihisar müttehit çimento ve su kireci fabrikaları anonim şirketi hissedaranı 29 mart 1940 tarihine müsadif cuma günü saat 15 te Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Serkli Doryan (Cercle d'Orient) binasında inikat edecek adi hissedaran heyeti umumiyesi toplantısına davet olunurlar.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

1 — Meclisi idare raporu ile murakıp raporunun kıraati,

2 — 1939 senesi muamelâtına ait hesabatın kabulü ve meclisi idare azasının ibrası ve mezkûr sene netayici muamelâtına dair meclisi idarenin teklifi,

3 — Meclisi idare azasına verilecek ücreti huzurun tayini ile beraber umuru şirketin idaresine sureti mahsusada memur edilecek aza aidatının tesbiti,

4 — Meclisi idareden çıkan azanın yerlerine yenilerinin intihabı ve sene zarfında meclisi idarece intihap olunan bir azanın intihabının tasdiki,

5 — 1940 senesi için bir murakip intihabı ile aidatının tesbiti ve murakibin halinde ifayı vazife eylemek üzere diğer bir zatın intihabı.

Lâakal 25 hisse senedine malik olup da bu toplantıda hazır bulunmak istiyen zevat ticaret kanununun 371 nci maddesine tevfikan toplantı tarihinden bir hafta evvel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek hisse senedatı mukabilinde alınacak makbuzlar şirket merkezine tevdiat mahiyetinde olarak kabul edilecektir.

İstanbul, 5 Mart 1940
İDARE MECLİSİ

Doktor
Bahaddin Lûtfi Varnalı
Profesör Ürolog
Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu, İş Bankası karşısında, Emir Nevruz sokağı Panaiya aprt. No. 2. Telef. 42203

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113.

Tasfiye halinde bulunan

Üsküdar ve Kadıköy Türk Anonim Su Şirketi

Hisse senetleri hâmillerine ilân:

Serlevhasile gazetemizin 14/2/940 çarşamba günkü nüshasında neşredilen hey'eti umumiyeyi içtimaa davet ilânında içtima günü:

28 Mart Perşembe saat 11 de

olacağı ilân edilmişti.

Bu ilânı tashihen 16/2/940 tarihli cuma günkü nüshamızda neşredilen ve içtima gününün (25 Mart pazartesi) olacağı bildirilen ikinci ilânın hükmü olmadığını ve içtimaın muhakkak:

28 Mart 940 Perşembe günü

Saat 11 de olacağı tavzihen tekrar ilân olunur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muh. Bedeli Lira Krş.	% 7,5 teminat Lira Krş.	Eksiltmenin şekli
Lito işleri için vernik orta	500 kilo	332, 50	24 94	Açık Ek. 14
Tipo işleri için vernik ince	200 »			
Pirniç vona 80 m/m lik	12 adet	396 —	29 70	Açık Ek. 16

I — İdaremiz için yukarda yazılı 3 kalem eşya açık eksiltme usullie satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 11/III/940 salı günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesi Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralirile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. (1389)

★

Mikdarı	Cinsi	Eb'adı		Saati
411 kilo	Şerit halinde çelik saç	56 X 02	m/m	:
170 «	Şerit halinde çelik saç	60 X 02	»	:
44 »	Şerit halinde çelik saç	95 X 02	»	:
880 »	Şerit halinde çelik saç	100 X 015	»	: 16
162 »	Şerit halinde çelik saç	150 X 015	»	:
118 »	Şerit halinde çelik saç	115 X 0.20	»	:

I — Yukarıda cins ve mikdarı yazılı malzeme müteahhidi namına pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 18/III/940 pazartesi günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Nümuneler her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7.5 güvenme paralariyle birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. «1569»

★

I — Çamaltı tuzlasından sahil anbarlarımıza nakil edilecek «40.000» kırk bin ton tuzun nakli işi pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

II — Pazarlık 9/III/940 cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnamesi her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte teklif edecekleri fiat üzerinden % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. «1655»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 25000 lira olan 100 ton karpit 19/4/940 cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1875) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden Hayadarpaşada Teselüm ve Sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (1611)

★

Beher M3 nın muhammen bedeli 140 kuruştan olmak üzere Muratlı istasyonu civarındaki Sirtköy taş ocağından 2000 M3 ve aynı muhammen bedelle Km. 40 - 45 arasındaki ocaklardan 2000 M3 Moloz taşı ayrı ayrı ve açık eksiltme usulile satın alınacaktır. Her birinin muvakkat teminatı 210 liradır. Eksiltmeler 14/3/940 perşembe günü saat 11 de Sirkecide 9. İşletme binasında A. E. komisyonu tarafından sırasile yapılacaktır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. «1542»

★

Muhammen bedeli (45,000) kırkbeşbin lira olan 10 ton külçe kalay 15 Nisan 1940 tarihinde Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (3,375) üçbin üçyüz yetmiş beş liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (225) ikiyüz yirmi beş kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1539)

★

Bir sene zarfında Haydarpaşa deposu namına gelecek olan takriben 40 bin ton kömürün vagonlardan yere indirilmesi ve aynı mikdarın da yerden makine veya vagonlara yükletilmesi işleri kapalı zarf usulile 27/3/940 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilinde birinci işletme komisyonu tarafından ihale edilecektir. Muhammen bedel.

Beher ton kömürün yükletilmesi 20 ve indirilmesi de 10 kuruştur.

Eksiltmeye girmek isteyenler kanunun tayin ettiği vesaik ve «900» lira muvakkat teminatlarile birlikte eksiltme günü teklif mektupları saat 14 e kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait mukavele ve şartname projeleri komisyon tarafından parasız olarak verilir. (1688)

★

Muhammen bedeli 966 lira olan 8400 adet Cilâlı Beyaz Çini 22/3/940 cuma günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 72 lira 45 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (1750)

BİR PUDRA
Tecrübesi karşısında
10,000 KADININ hayreti

Daha Genç ve daha sevimli görünmenize yarayan kat'i BİR TECRÜBE Pudra âleminde yeni, cazip ve son bir keşif... CİLDİ GÜZELLEŞTİREN şayanı hayret ve yeni bir unsur, şimdi ipekli elekten geçirilmiş en ince bir pudra ile müdekkikane bir tarzda karıştırılmıştır ki bu sayede cilde bir parlaklık ve yeni bir hayat verir. Esmer ve çirkin bir ten gençliğin tabiî renkleriyle güzelleşir. Fazla olarak terkibindeki şayanı hayret bir unsur olan «Krema köpüğü» imtiyazlı usulü sayesinde iki misli fazla zaman sabit durur.

HAKİKATEN FEVKALÂDE BİR TEKLİF yüzünüzün bir tarafını «Krema köpüğü» havi Tokalon pudrası ile ve diğer tarafını da herhangi bir pudra ile pudralayınız. Şayet «Krema köpüğü» havi pudra ile pudraladığınız taraf diğer tarafa nazaran daha taze, daha genç ve ve daha cazip görünmüyorsa aldığınız Tokalon pudrasının parasını iade ederiz. TOKALON pudrasının fevkalâde rağbet bulan yeni 10 rengi vardır.

Bugün bu TECRÜBE yi yapınız.

Kadıköyünde kayıp kol saati

29/2/940 perşembe günü Kadıköyünde Bahariyeden saat on ile onu çeyrek geçe arasında Kadıköy iskelesine giden tramvayda bir kadın altın kol saati düşürülmüştür. Bulan lûtfen Kadıköy Bahariye caddesi Nisbiye sokağı No. 20 ye getirdiği takdirde kendisi memnun edilecektir.

PETROL NİZAM
Saç bakımı
Güzelliğin en birinci şartıdır.

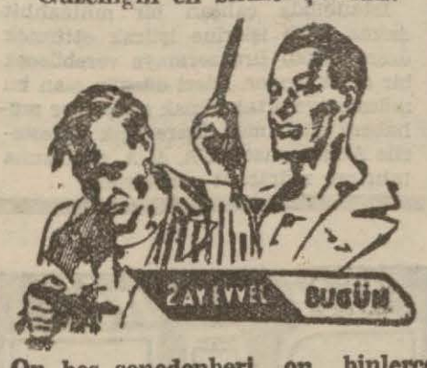

On beş senedenberi on binlerce kimse tarafından memnuniyetle kullanılmaktadır.

Dr. A. Asım Onur
Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Türkiye Cümhuriyeti
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
00	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,000	»
160	»	20	»	3,200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Satın alma komisyonundan

Açık eksiltme ile genel direktörlük için sekiz tek kürekli iki adet kik alınacaktır. Kikler Macar mamulâtından olacaktır. Talip olanların hususî şartları anlamak üzere Ankarada komisyon reisliğine ve İstanbulda beden terbiyesi bölge başkanlığına müracaat etmeleri ve ihale günü olan 12 mart 1940 tarihinde saat 14 de Ankarada komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. «1492»

TÜRKİYE DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:
10 Ustabaşı alınacaktır

Müessesemizin yeni işletmeye açılmış bulunan fabrikalarında ustabaşı istihdam edilip kalifye teknisyen yetiştirilmek üzere 10 kişi alınacaktır.

1 — Kok talî istihsalât ustabaşısı
2 — Kok fırınlar »
3 — Kok vardiya »
4 — Kok saha »
5 — Yüksek fırınlar »
6 — Santral »
7 — Kazan dairesi »
8 — Çelikhane »
9 — Haddehane »
10 — Makine tamirat »

Verilecek aylık alâkadarların göstereceği liyakate göre 100 - 150 liradır. Taliplerden alınacak başlıca evsaf:

a) Asgarî sanat mektebi mezunu olmak
b) Askerliğini yapmış bulunmak
c) Yaşı 40 dan fazla olmamak
d) Ustabaşılık yapabilecek kabiliyet ve evsafta bulunmaktır.

Yukarıda yazılı evsafı haiz teknikum mezunları ile İngilizce bilenler tercih olunur.

Mühendis unvanını haiz olanlar icabında ihtisas kesbedecekleri işlerin mühendisliklerine terfi ettirilebilecektir. Taliblerin tahsil, hizmet, ve askerlik vesikalarının asıl veya suretleri ile polis hüsnühal şahadetnamelerini sıhhat raporlarını istidalarına iliştirerek Karabükte müessese müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı
Ankara dil ve tarih - coğrafya fakültesi direktörlüğünden

7/3/940 perşembe günü saat 15 de Ankara mektepler muhasebeciliğinde toplanacak olan eksiltme komisyonunda 2910 lira muhammen bedelli iskemle, etajer, podyom ve sairenin kapalı zarf usulile münakasası yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Ankara Mektepler muhasebeliğine yaptırılacak 5 lira bedel mukabilinde Fakülte hesap memurluğundan alınır.

Muvakkat teminat 218.25 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün ve saat 14 e kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. «764» «1311»

PERAKENDE satış yeri: Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 48-1 ODEON Mağazası
TOPTAN SATIŞ YERİ: İstanbul Sultanhamam Hamdibey geçidi No. 48-56

GRIPIN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Heryerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

T. İŞ. BANKASI

1940 Küçük Carî Hesaplar

İKRAMİYE PLÂNI

1 adet	2000 liralık	=	2000.—	lira
3 »	1000 »	=	3000.—	»
6 »	500 »	=	3000.—	»
12 »	250 »	=	3000.—	»
40 »	100 »	=	4000.—	»
75 »	50 »	=	3750.—	»
210 »	25 »	=	5250.—	»

Keşideler: 1 şubat, 1 mayıs, 1 ağustos, 1 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

NEOKÜRİN

Baş, diş, romatizma, siyatik ve kulunç

ağrılarını geçirir, gripe ve soğuk algınlığına karşı iyi bir ilâçtır. Günde 2 - 3 adet alınır.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

★ İstanbul Belediyesi ilânları ★

Hususî idare mütekait ve öksüzlerinin Mart 940 üçer aylıklarının 6 Mart 940 çarşamba gününden itibaren tevziatına başlanacağından aylık sahiplerinin cüzdanlariyle Ziraat Bankasına müracaatları. (1747)

★

1 — Eminönü - Unkapanı Ticaret sahası
2 — Taksim meydanı.
3 — Taksim meydanından Pangaltı'ya ve Dolmabahçe'ye uzanan yeşil saha.
4 — Pangaltı'da Emlâk Bankasına ait arazi.
5 — Taksim Bahçe arkasında tesis edilecek park.

Haklarında müsaddak plân esasına tevfikan tanzim kılınan tafsilâtlı plânların bu kerre Nafia Vekâleti Yüksek makamınca tasdik edilerek mer'iyet mevkiine girdiğini ve bunlardan Eminönü - Unkapanı Ticaret sahasının Eminönü ve diğerlerinin de Beyoğlu Belediye dairelerinde ve cümlesinin Merkez Belediye dairesinde muhterem halkımızın ıtlaına arzedildiği Yapı ve Yollar kanununun 3 üncü maddesine tevfikan ilân olunur. (1743)

★

Üsküdar - Paşabahçe yolunun Vaniköy kısmı üzerindeki Hayelânın kaldırılması için yaptırılacak ameliyat açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 2840 lira ve ilk teminatı 213 liradır. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 18/3/940 pazartesi günü saat 14 de daimi encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihaleden 8 gün evvel Nafia müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 940 yılına ait ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte daimi encümende bulunmaları. (1656)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden:

938 ve daha evvelki seneler mahsulü afyon bedelleri ödeniyor.

938 ve daha evvelki seneler mahsulü olup sahipleri tarafından Ofisimiz depolarına teslim edilmiş bulunan afyonlar mukabilinde sahiplerine verilen senetlerin bedelleri afyon sahipleri tarafından kabul edilen şartlara tevfikan ve ofisimizce tayin edilen esaslar dahilinde Ofisimiz İstanbul şubemizce tamamen tediyeye başlanmıştır.

Ellerinde senetleri bulunanlar bizzat veya noterlikçe tayin edecekleri vekillerinin müracaatında istihkakları derhal ödenecektir. Alâkadarlar bu senetlerini mahalli bankalar vasıtasile ibraz ettirmek suretile de tahsil ettirebilirler. (1630)

ORTAK ARANIYOR

İstanbulda çalışan bir müteahhit daima kârlı işlerine iştirak ettirmek üzere (5000) lira sermaye verebilecek bir ortak arıyor. İşleri düzgün olan bu müesseseye ortak olmak isteyenler muhabere edebilmek üzere açık adresleri ile Akşam gazetesi A. A. A. rümuzuna tahriren müracaat edebilirler.

Mantarlı muşambalar, istorlar, perde için tüller, duvar kâğıtları, yatak çarşafları, yünlü ve pike yatak örtüleri, el ve yüz havluları, velhasıl tefrişata ait bilcümle malzemeyi BAKER MAĞAZALARINDA her yerden müsait şartlar ve ucuz fiatlerle bulunabilir.

Nafıa Vekâletinden:

24/4/940 tarihinde çarşamba günü saat 11 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 3680 İngiliz lirası muhammen bedelli İstanbulda Cif teslim şartile 20 adet bitüm teshin kazanının kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat eksiltme günündeki kur üzerinden Türk parasına tahvil edilmiş olarak 2490 sayılı kanunun 16 ncı maddesine göre hesap edilerek verilecektir.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10 a kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (1683) (1005)

Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumundan

Kurumumuz çiftliklerinde yapılacak tefcir ve ıska işlerinde kullanılmak üzere biri büyük ve diğeri orta kapasitede iki adet Ekskavatör satın alınacaktır.

Orta Eksakavatör'ün kol uzunluğu takriben 12, 20 metre kepçe istiab hacmi takriben 500 desimetre mikâbı olacaktır.

Bu Ekskavatörlerin sistemi Dragline olacak ve Dragshovel olarak çalışabilmesi için icab eden aksamı ihtiva edecektir. Yeni veya az müstamel olarak alınacak olan bu Ekskavatörler evsaf ve fiatları hakkında alâkadarların Ankarada bulunan kurum umum müdürlüğüne en kısa bir zaman zarfında malûmat vermeleri lüzumu ilân olunur. (1571)

Yüksek Mühendis mektebi satınalma Komisyonundan:

(310) takım çamaşır kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Beher takımın muhammen bedeli (17,17) ve ilk teminatı (400) liradır. Eksiltme 22/3/1940 saat (16) da yapılacaktır. Zarflar saat (15) e kadar komisyona verilecektir. Tafsilât mektepten alınabilir. (1729)

İstanbul Levâzım Amirliğinden:

Memleket dışından 1000 ilâ 1500 baş top beygiri 3/Mart/940 cuma günü saat 14 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Alâkadar firmalar daha evvel komisyona müracaatla şeraiti öğrenebilirler. Pazarlığa iştirak edecekler teklif edecekleri son fiat üzerinden kati teminatları ve diğer kanuni vesikalarile birlikte pazarlık gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları. (1676)